

Broj: 05-02-1-1920-7/16
Sarajevo, 20.3.2017. godine

ŽURNO

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 20-03-2017			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02-	02-1-	770/17	

C

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama
i dopunama Zakona upravi

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 88. sjednici održanoj 18.1.2017. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po žurnom zakonodavnom postupku.

U opredjeljenju da razmatranje i usvajanje navedenog zakona predloži po žurnom postupku, Vijeće ministara je imalo u vidu činjenicu da su Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi i Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama istovremeno bili upućeni u parlamentarnu proceduru, s tim što Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravi u parlamentarnoj proceduri nije prihvaćen, dok je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama usvojen i objavljen u „Službeni glasnik BiH“, broj 94/16.

Naime, usvojenim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama je propisano da će inspekcijski nadzor nad radom udruga i zaklada registriranih sukladno ovom zakonu vršiti Upravna inspekcija Ministarstva pravde u dijelu pitanja koja se odnose na prijavljivanje izmjena i dopuna statuta, ciljeva i djelatnosti, naziva, adrese i sjedišta, lica ovlaštenih za zastupanje, prestanak rada udruge ili zaklade, koristi li udruga i zaklada podatke koji nisu upisani u Registar, koristi li udruga ili zaklada naziv koji je upisan u Registar, održavaju li sjednice skupštine udruge ili upravnog odbora zaklade, dostavljaju li udruge ili zaklade financijska izvješća propisana odredbama ovog zakona, vode li udruge popis članova udruga na način propisan ovim zakonom, te da li su udruge ili zaklade prestale djelovati sukladno odredbama ovog zakona.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, odnosno da je došlo do znatnog proširenja nadležnosti Upravne inspekcije Ministarstva pravde, te da će Upravna inspekcija ubuduće, u svim naprijed navedenim segmentima biti obvezna kontrolirati nevladine organizacije, upisane u Registar kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, čiji trenutno je broj 2221, vodeći računa o racionalizaciji javne uprave u cilju osiguranja implementacije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama dopunjene su odredbe Zakona o upravi čime se omogućuje Upravnoj inspekciji, da pored neposrednog inspekcijskog nadzora može vršiti i posredni inspekcijski nadzor, kojim se osigurava da se inspekcijski nadzor može vršiti i uvidom u dostavljene akte, podatke i drugu dokumentaciju organa čiji rad podliježe inspekcijskom nadzoru, kada se na taj način može neposredno utvrditi činjenično stanje, za koji nadzor je potrebno

znatno manje vremena, kao i angažiranje manjeg broja inspektora u odnosu na neposredni inspekcijski nadzor.

Dakle, posredni inspekcijski nadzor ne zahtjeva dodatne aktivnosti tako da Upravna inspekcija može, u kratkom roku doći do elemenata, odnosno činjenica temeljem kojih će utvrditi da li je došlo do povrede zakona, da li je potrebno nalagati mjere radi otklanjanja utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti, izdati prekršajni nalog, obavijestiti Državnu agenciju za istrage i zaštitu u slučaju sumnje u postojanje kaznenog djela pranja novca ili financiranje terorizma i o tome obavijestiti RegistarSKI organ radi upisa zabilješke u Registru

Sve naprijed navedeno upućuje na potrebu izmjene Zakona o upravi po žurnom postupku, posebice u dijelu koji se odnosi na nadležnosti Upravne inspekcije, kako bi se sa postojećim kadrovskim resursima sa kojima raspolaže Upravna inspekcija osigurala implementacija Zakona o udrugama i zakladama.

Izmjenama i dopunama Zakona o upravi, pored navedenog, obuhvaćene su i odredbe koje je u postupku primjene propisa, sukladno potrebama prakse, bilo neophodno izmjeniti, kao i odredbe koje su bile nejasne i neprecizne i koje su u praksi često izazivale neodoumice u postupku primjene istog.

Sve predložene izmjene i dopune Zakona o upravi daju posebn kvalitet u primjeni propisa, na način da se osigurava veća pravna sigurnost, pogotovo imajući u vidu da je riječ o lex generalis propisu, koji na sveobuhvatan i sistemski način definira organizaciju uprave institucija Bosne i Hercegovine.

Obzirom da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravi nije prihvaćen u prethodnoj parlamentarnoj proceduri, a da u velikoj mjeri implementacija Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine ovisi od usvajanja izmjena i dopuna Zakona o upravi, kojim se, pored ostalog unaprijeđuje i način rada Upravne inspekcije i osigurava da se pored neposrednog inspekcijskog nadzora vrši i posredni inspekcijski nadzor, čime se sa postojećim raspoloživim brojem inspektora, pored nadležnosti koje su propisane Zakonom o upravi, može očekivati dosljednost u vršenju i kontrole rada nevladinih organizacija na način kako je to propisano Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama.

Vodeći računa da se jedino sa kvalitetnom implementacijom zakona može doći do kvalitetnih pokazatelja u provedbi materije koja je predmetom definiranja tog zakona, bilo je neophodno sačiniti Novi tekst Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi i isti uputiti u proceduru, kako bi se osigurala dosljedna implementacija Zakona o udrugama i zakladama Bosne i Hercegovine, a istovremeno osigurati i dosljednost u primjeni sistemskih rješenja koja na sveobuhvatan način definiraju organizacije rada uprave institucija Bosne i Hercegovine.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo Pregled odredbe Zakona koji se mijenjaju i dopunjavaju, neslužbenu verziju prečišćenog teksta zakona, Izjavu i elektroničku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О УПРАВИ**

Март, 2017. године

На основу члана ИВ 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на ____ сједници Представничког дома, одржаној ____ године, и на ____ сједници Дома народа, одржаној ____ године, усвојила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УПРАВИ

Члан 1.

У Закону о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02 и 102/09) у члану 49. иза става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Одлуком о оснивању службе из става 4. овог члана утврдит ће се поступак и овлаштење за доношење правилника о унутрашњој организацији службе.”

Члан 2.

У поглављу VI - Начела организације органа управе, назив одјељка 3. мијења се и гласи:

"3. Унутрашња организација органа управе, стручних, техничких и других служби."

Члан 3.

Члан 52. мијења се и гласи:

"Члан 52.

Унутрашња организација органа управе утврђује се правилником о унутрашњој организацији.

Правилник о унутрашњој организацији министарства доноси министар, уз сагласност Вијећа министара.

Правилник о унутрашњој организацији самосталне управне организације доноси руководилац самосталне управне организације, уз сагласност Вијећа министара.

Правилник о унутрашњој организацији управне организације у саставу министарства доноси министар на приједлог руководиоца управне организације у саставу министарства, уз сагласност Вијећа министара.

У поступку доношења правилника о унутрашњој организацији органа управе, институција Босне и Херцеговине, других правних лица из члана 2. овог закона и служби

из члана 49. став 1. овог закона, доносилац правилника дужан је претходно прибавити мишљења Министарства правде, Министарства финансија и трезора и Уреда за законодавство Вијећа министара.

Правилник о унутрашњој организацији органа управе и служби из члана 49. став 1. овог закона мора бити усклађен с надлежностима прописаним законом, као и с принципима о унутрашњој организацији органа управе, које одлуком прописује Вијеће министара.“

Члан 4.

Иза члана 55. додаје се нови члан 55а. који гласи:

„Члан 55а.

Након истека мандата министра и замјеника министра, руководиоца и замјеника руководиоца самосталне управне организације, руководиоца и замјеника руководиоца управне организације у саставу министарства и руководиоца и замјеника руководиоца других институција Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе, њихова права, обавезе и овлаштења остају на снази до новог именовања на ту дужност.

Орган надлежан за именовање руководиоца самосталне управне организације, управне организације у саставу министарства и руководиоца других институција Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе у случају престанка мандата именованих руководиоца, из разлога који није истек времена на које је именовано, именоват ће вршиоца дужности ради осигурања неометаног функционирања институције само уколико замјеник руководиоца спријечен да обавља своју дужност.

Вршилац дужности може бити именован на период који не може бити дужи од три мјесеца.

Изузетно, а ради спречавања настанка штетних посљедица за рад и функционирање институције, орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из става 1. овог члана може донијети рјешење о именовању вршиоца дужности руководиоца на још један период од три мјесеца у нарочито оправданим случајевима, као што је случај када поступак именовања руководиоца и замјеника руководиоца није окончан и слично.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлаштења руководиоца, односно замјеника руководиоца за вријеме обављања те дужности.“

Члан 5.

У члану 56. иза става 2. додају се нови ст. 3. и 4., који гласе:

„Посебне увјете за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из ст. 1. и 2. овог члана утврдит ће Вијеће министара посебним актом, уколико ти увјети нису прописани посебним законом, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство правде).

Министарство правде ће обавезно приликом сачињавања приједлога акта из става 3. овог члана консултирати орган управе за који се утврђују посебни услови.“

Члан 6.

У члану 57. став 3. мијења се и гласи:

"У самосталној управној организацији и управној организацији у саставу министарства могу се постављати помоћници директора."

Члан 7.

Члан 59. мијења се и гласи:

„Члан 59.

Начин постављења и разрјешења руководећих државних службеника из члана 57. овог закона, уређује се одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Орган надлежан за именовање, рјешењем именује руководиоца и замјеника руководиоца самосталне управне организације, руководиоца и замјеника руководиоца управне организације у саставу министарства и руководиоце и замјенике руководиоца других институција Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе.

Орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из става 2. овог члана прије именовања руководиоца и замјеника руководиоца дужан је донијети и рјешење о разрјешењу руководиоца и замјеника руководиоца, који су до момента именовања обављали дужност руководиоца и замјеника руководиоца, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Уколико орган из става 2. овог члана не донесе и рјешење о разрјешењу из става 3. овог члана, даном ступања на снагу рјешења из става 2. овог члана по сили закона престаје мандат лицу које је раније обављало ту дужност.

Уколико лице, којем је мандат престао у складу с одредбама става 4. овог члана, сматра да су му по основу престанка мандата повријеђена права из радног односа, може

затражити заштиту тог права пред Судом у року од 30 дана од дана ступања на снагу рјешења о именовању руководиоца и замјеника руководиоца из става 2. овог члана.“

Члан 8.

Члан 70. мијења се и гласи:

„Члан 70.

Пријем државних, полицијских, осталих службеника и запосленика у радни однос у органе управе и институције с јавним овлашћењима као и остваривање права, обавеза и одговорности по основу рада уређује се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и другим посебним законима или прописима које доноси Вијеће министара, сходно овлашћењима утврђеним законом.“

Члан 9.

У члану 71. став 2. иза ријечи "инспектори" на крају реченице додаје се зарез и ријечи: "као државни службеници с посебним овлашћењима који су самостални у свом раду у границама овлашћења утврђених законом."

Иза става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

"Инспектори су дужни да се стручно образују и усавршавају за обављање инспекцијских послова, на основу програма опћег стручног усавршавања инспектора који доноси Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства правде. Програм посебног образовања и усавршавања инспектора у органима који врше инспекцијски надзор доноси руководиоца органа, на основу утврђене потребе за таквим образовањем и усавршавањем."

Досадашњи став 3. постаје став 4..

Члан 10.

У члану 73. став 2. мијења се и гласи:

"Свако физичко и правно лице има право поднијети иницијативу за вршење инспекцијског надзора и подузимање управних мјера за које је инспектор овлаштен законом."

Став 3. мијења се и гласи:

"Ако инспектор оцијени да су наводи изнијети у иницијативи основани, дужан је затражити изјашњење од органа на чији се рад наводи у иницијативи односе или извршити непосредан инспекцијски надзор."

Иза става 3. додају се нови ст. 4. и 5. који гласе:

"Ако не добије тражено изјашњење из става 3. овог члана у остављеном року или ако су тражено изјашњење и достављени докази недовољни за неспорно утврђивање чињеничног стања у погледу провјере основаности навода из поднесене иницијативе, инспектор ће извршити непосредан инспекцијски надзор."

"Инспектор ће иницијатора обавијестити о исходу поступања по наведеном захтјеву у року од 30 дана од дана пријема иницијативе."

Иза става 4. који постаје став 6. додаје се нови став 7. који гласи:

"За тачност и вјеродостојност обавјештења и података из става 6. овог члана одговоран је руководилац органа управе чији рад подлијеже инспекцијском надзору."

Члан 11.

У члану 74. став 1. ријечи: „и обавезу“ се бришу.

Члан 12.

Иза члана 74. додаје се нови члан 74а. који гласи:

"Члан 74а.

Инспекцијски надзор се проводи као:

- 1) непосредни инспекцијски надзор и
- 2) посредни инспекцијски надзор.

Непосредни инспекцијски надзор врши се непосредним увидом у опште и појединачне акте, услове и начин рада, процес рада, производе и другу робу, исправе и друге документе, као и обављањем других радњи у складу са сврхом инспекцијског надзора у органу чији рад подлијеже инспекцијском надзору.

Посредни инспекцијски надзор врши се увидом у достављене акте, податке и другу документацију органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору, уколико се на тај начин може неспорно утврдити чињенично стање.

Вршење посредног инспекцијског надзора не искључује могућност накнадног вршења непосредног инспекцијског надзора."

Члан 13.

У члану 75. став 2. иза ријечи "сваком" додаје се ријеч: "непосредном", а иза ријечи "обавезан" ријеч "саставити" замјењује се ријечју: "сачинити".

Став 3. мијења се и гласи:

"Записник се сачињава по правилима управног поступка, а доставља се руководиоцу органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору."

Члан 14.

Члан 77. мијења се и гласи:

"Члан 77.

Ако инспектор утврди да је повредом закона или другог прописа учињена повреда радне дужности, прекршај или кривично дјело, дужан је, без одгађања:

- 1) у случају повреде радне дужности – писмено упознати руководиоца органа с учињеном повредом радне дужности,
- 2) у случају почињеног прекршаја – издати прекршајни налог или надлежном суду поднијети захтјев за утврђивање одговорности због почињеног прекршаја,
- 3) у случају кривичног дјела – надлежном тужилаштву поднијети пријаву због почињеног кривичног дјела."

Члан 15.

У члану 78. став 1. мијења се и гласи:

"О подузимању управних мјера из члана 76. став 1. тачке 1), 2) и 3) овог закона инспектор обавезно доноси рјешење. Основ за доношење рјешења представља чињенично стање утврђено у проведеном инспекцијском надзору."

У ставу 4. број "2" мијења се бројем "3".

Члан 16.

У члану 80. ријечи "прекршајном или" бришу се.

Члан 17.

У члану 82. став 2. мијења се и гласи:

"Органи управе, институције с јавним овлаштењима, друга правна и физичка лица, којима су рјешењем из члана 78. овог закона наложене мјере, обавезни су поступати по наведеном рјешењу."

Члан 18.

У члану 83. став 1. ријечи "Министарство цивилних послова и комуникација" замјењују се ријечима: "Министарство правде".

Иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Послови управне инспекције врше се и у другим подручјима у којима је посебним законом утврђена надлежност за вршење послова управне инспекције."

У ставу 2. који постаје став 3. иза броја "1." додаје се везник „и“ и број "2.".

Став 3. који постаје став 4. мијења се и гласи:

"Управни инспектор је дипломирани правник VII степена стручне спреме, односно носилац квалификације високог образовања првог, другог или трећег циклуса Болоњског система студирања вреднованог с најмање 240 ECTS бодова, с положеним стручним управним испитом за државне службенике органа управе, најмање четири године радног искуства на управним пословима, који испуњава и друге услове прописане за рад државних службеника."

Члан 19.

У члану 84. у алинеји 1. ријечи "и извршавања обавеза грађана" бришу се.

Алинеја 3. мијења се и гласи:

"- радних односа у органима управе и институцијама с јавним овлаштењима, те испуњавања услова лица која раде на пословима управног рјешавања;"

Алинеја 7. мијења се и гласи:
"- провођења извршења рјешења;"

Члан 20.

У члану 86. иза ријечи „У вршењу“ додаје се ријеч: „непосредног“.

Члан 21.

У члану 87. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Рјешење из става 1. овог члана управни инспектор ће донијети у року од 15 дана од дана извршеног непосредног инспекцијског надзора, односно код посредног инспекцијског надзора у року од 15 дана од дана пријема у рад достављених аката, података и друге документације органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору, уколико се на тај начин може неспорно утврдити чињенично стање."

Досадашњи ст. 2., 3. и 4. постају ст. 3., 4. и 5..

Члан 22.

Члан 99. мијења се и гласи:

„Члан 99.

Општи подзаконски правни акти, у складу с овим законом, су: правилници, упутства, наредбе и инструкције.

Правилник је проведбени пропис, којим се разрађују поједине одредбе закона или прописа које доноси Вијеће министара, ради осигурања правилне примјене тих закона или прописа.

Упутством се одређује начин на који органи управе и институције с јавним овлашћењима извршавају поједине одредбе закона или другог прописа.

Наредбом се наређује или забрањује неко поступање у конкретној ситуацији, која има општи значај.

Инструкцијом се усмјерава организација послова и начин рада запослених у органима управе и институцијама с јавним овлашћењима на провођењу појединих одредаба закона или прописа које доноси Вијеће министара.

Општи акти из ст. 2., 3., 4. и 5. овог члана објављују се у „Службеном гласнику БиХ“.

Руководилац органа управе и институције с јавним овлашћењима може одлучити да се поједини општи подзаконски правни акт из овог члана, донесен за интерну употребу, не објављује у "Службеном гласнику БиХ", с тим да се исти обавезно објављују на интернет страници и на огласној плочи органа управе и институције с јавним овлашћењима.“

Члан 23.

У члану 107. иза става 1. додаје се нови став 2., који гласи:

"Министар правде донијет ће Правилник о облику и садржају исказнице инспектора органа управе Босне и Херцеговине и садржају и начину вођења евиденције о извршеним инспекцијским прегледима, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона."

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 24.

Члана 108. додаје се нови члан 108а. који гласи:

„Члан 108а.

Овлашћује се Уставноправна комисија Представничког дома да у сарадњи са Уставноправном комисијом Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине припреми приједлог службеног пречишћеног текста Закона о управи и исти достави домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ради утврђивања службеног пречишћеног текста закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.“

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

ПСБиХ, број ____/17
____ 2017. године
Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану ИВ 4. а) Устава Босне и Херцеговине, према којем је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине овлаштена за доношење закона.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о управи се састоје у потреби да се кроз измјене и допуне овог прописа превазиђу недостаци, који су уочени у поступку примјене прописа, а који се углавном односе на норме које су нејасне и непрецизне и чија примјене је наметнула потребу да се исте дограде и прилагоде потребама праксе.

Предложеним одредбама Закона прецизиране су и јасније дефиниране поједине одредбе у складу са захтјевима и потребама праксе, чиме се обезбјеђује досљеднија и квалитетнија примјена прописа, а истовремено се обезбјеђује и већа правна сигурност.

3. ЦИЉ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Циљ измјена и допуна Закона о управи је да се кроз унапређење постојећих одредаба превазиђу уочене непрецизности и недоречености идентифициране у поступку примјене прописа, како би норма била јасна, одређена и проводива.

4. НАЧЕЛА НА КОЈИМА СЕ ЗАКОН ЗАСНИВА

Начелима на којима се темеље предложене измјена и допуне Закона о управи су: одговорност, поузданост, правна сигурност, отвореност и транспарентност, која начела су и кључне одреднице добре јавне управе. Имплементација наведених начела нас чини ближим европском начину или моделу јавне управе и јавног управљања.

5. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Одредбом члана 1. Закона о измјенама и допунама Закона о управи (у даљњем тексту: Закон) додан је нови став 5., којим је на јасан и недвосмислен начин прописано да ће се одлуком о оснивању службе које за своје потребе оснива Предсједништво БиХ, Парламентарна скупштина БиХ, Вијеће министара БиХ и органи управе, утврдити и поступак и овлаштења за доношење правилника о унутрашњој организацији службе.

Одредбом члана 2. Закона мијењан је назив одјељка ВИ - Начела организације органа управе, како би се на основу садржаја наслова овог одјељка могло утврдити да се исто односи и на начела унутрашње организације органа управе, стручних, техничких и других служби.

Одредбом члана 3. Закона мијењан је члан 52. основног текста Закона, с циљем да норма буде јасна и одређена и да не би изазивала недоумице у поступку примјене, с обзиром да се одредбе које се односе на унутрашњу организацију органа управе односе и на органе из члана 49. став 1. основног текста Закона. Узимајући у обзир и чињеницу да су оснивачи оваквих органа различите институције Босне и Херцеговине, а имајући у виду да све те институције и сви ти органи које су основале те институције чине један систем када је у питању организација рада органа управе, а у циљу поштивања основних

организационих начела прописано је да ти органи прије доношења правилника о унутрашњој организацији од стране руководиоца тог органа обавезно прибављају мишљење Министарства правде, Министарства финансија и трезора и Уреда за законодавство.

Одредбом члана 4. додат је нови члан 55а., којим се регулирају питања техничког мандата и именовања вршиоца дужности, чиме се жељело разријешити досадашње нејасноће, произашле у поступку примјене прописа, а које се односе на истек мандата руководиоца одређених институција, односно именовања вршилаца дужности, а у циљу осигурања континуитета обављања послова из надлежности институције, као и стабилности у функционирању исте. Одредбама овог члана утврђен је тачан период трајања мандата вршиоца дужности, као и могућност продужења тог мандата за још један мандатни период од три мјесеца и то у нарочито оправданим случајевима, а ради осигурања обављања послова институције у континуитету и спречавања настанка штетних посљедица за рад и функционирање институције. Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлаштења руководиоца, односно замјеника руководиоца институције за вријеме обнашања дужности.

Одредбом члана 5. Закона допуњене су одредбе члана 56. основног текста у циљу системског приступа рјешавању питања посебних увјета за именовање руководиоца и замјеника руководиоца управних организација, у ситуацији када посебним законом нису прописани посебни увјети за именовање. Наиме, важећим одредбама Закона посебни увјети за именовање руководиоца и замјеника руководиоца се прописују Правилником о унутрашњој организацији који доноси сам руководилац, а што може утјецати на квалитет рада институције, као и реализацију утврђене политике Вијећа министара у смислу очекивања планираних резултата у раду.

Одредбом члана 6. Закона мијењан је став 3. члана 57. основног текста из разлога што је ријеч о институцијама које обављају уско специјализиране стручне и друге послове, те да руководиоцима, који руководе тим институцијама треба омогућити да за сараднике имају кадрове који располажу одређеним стручним знањима, вјештинама и искуством, а у циљу осигурања системске примјене Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине. Сходно наведеном, било је неопходно дефинирати ову ситуацију кроз одредбу којом ће се осигурати да послове у оквиру управних организација у саставу министарства умјесто савјетника обављају руководећи државни службеници - помоћници директора, који се постављају у складу с одредбама Закона о државној служби у институцијама БиХ, а који располажу потребним знањима, вјештинама и искуством.

Одредбом члана 7. Закона измијењен је члан 59. како би се осигурала досљедна примјена Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине у дијелу постављења и разрјешења руководећих државних службеника из члана 57. овог закона. Такођер је, у циљу досљедне примјене овог прописа, ставом 2. прописано да орган надлежан за именовање рјешењем именује руководиоца и замјеника руководиоца самосталне управне организације, руководиоца и замјеника руководиоца управне организације у саставу министарства и руководиоце и замјенике руководиоца других институција Босне и Херцеговине утемељених посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе, као и да орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из става 2. овог члана приликом именовања руководиоца и замјеника руководиоца доноси и рјешење о разрјешењу руководиоца и замјеника

руководиоца, који су до момента именовања обнашали функцију руководиоца и замјеника руководиоца, осим ако посебним законом ово питање није другачије уређено. Одредбом става 4. овог члана је прописано да, уколико орган надлежан за именовање не донесе и рјешење о разрјешењу, даном ступања на снагу рјешења о именовању руководиоца и замјеника руководиоца по сили закона престаје мандат лицу које је раније обнашало ту дужност. Ставом 5. овог члана осигурана је судска заштита лицу, којем је мандат престао у складу с одредбама овог члана, а које сматра да су му по том основу повријеђена права.

Одредбом члана 8. мијења се члан 70. основног текста Закона на начин да се системски уреди и усагласи одредба овог члана с одредбом члана 54. овог закона, тако да је овом одредбом прописано да се питања пријема државних, полицијских, осталих службеника и запосленика у радни однос у органе управе и институције с јавним овлашћењима, као и остваривање права, обавеза и одговорности по основу рада уређује Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и другим посебним законима или прописима које, сходно овлашћењима утврђеним законом, доноси Вијеће министара Босне и Херцеговине.

Одредбом члана 9. Закона мијењан је члан 71. основног текста у погледу обавезе стручног усавршавања и образовања инспектора у складу с програмом који доноси руководиоца органа.

Одредбом члана 10. Закона мијењан је члан 73. основног текста у смислу појашњења самог поступка инспекцијског надзора, ради лакше и једноставније примјене норме.

Одредбом члана 11. мијења се став 1. члана 74. на начин прецизирања права инспектора у поступку вршења инспекцијског надзора.

Одредбом члана 12. Закона додата је нова одредба чл. 74.а ради осигурања флексибилности у раду управних инспектора, те омогућавања управним инспекторима поред непосредног инспекцијског надзора који се врши увидом у опће и појединачне акте, увјете и начин рада органа управе могу провести посредни инспекцијски надзор увидом у достављене акте, податке и документацију органа управе. Такођер је прописано да управни инспектор у провођењу посредног инспекцијског надзора може затражити доставу извјештаја, аката и друге потребне документације уз утврђивање рока за доставу истих, као и да је руководиоца институције дужан осигурати доставу тачних и потпуних података, у противном дужан је писмено доставити образложење управној инспекцији о немогућности поступања.

Одредбама чл. 13. - 21. Закона мијењане се одредбе основног текста којим се уређује инспекцијски надзор. Наиме, уведен је посредан надзор гдје инспектор у оним случајевима када се неспорно може утврдити из иницијативе и одговора органа управе, је ли закон прекршен или не, да се не мора водити записник и посебно проводити истражне радње, гдје би се у коначници побољшала ефикасност, ефективност и економичност у раду у раду послова инспектора, поготово у ситуацијама гдје се из достављених аката, података и друге документације органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору може непосредно утврдити чињенично стање и донијети рјешење. Такођер је утврђен минимум увјета које лице мора испуњавати да би било

постављено за управног инспектора, а прописани су и рокови за доношење рјешења од стране управног инспектора код непосредног и посредног инспекцијског надзора.

Одредбом члана 22. Закона измијењена је одредба члана 99. на начин прецизнијег дефинирања опћих подзаконских правних аката: правилника, упутства, наредбе и инструкције, ради лакше и једноставније примјене одредаба овог члана у пракси, као и ради што веће транспарентности у раду органа управе, тако да је прописано да руководиоца органа управе и институције с јавним овлашћењима може одредити да се поједини опћи подзаконски правни акт из овог члана, донесен за интерну употребу, не објављује у "Службеном гласнику БиХ", с тим да се исти обавезно објављују на интернет страници и на огласној плочи органа управе и институције с јавним овлашћењима.

Одредбом члана 23. допуњена је одредба члана 107. новим ставом 2., којим је прописан рок у ком ће министар правде донијети Правилник о облику и садржају исказнице инспектора органа управе БиХ и садржају и начину вођења евиденције о извршеним инспекцијским прегледима.

Одредбом чланка 24. прописано је да се овлашћује Уставноправна комисија Представничког дома да у сарадњи са Уставноправном комисијом Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине припреми приједлог службеног пречишћеног текста Закона о управи и исти достави домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ради утврђивања службеног пречишћеног текста закона. Наиме, раније нису постојала службено утврђена правила на нивоу институција Босне и Херцеговине, којима се уређује израда правних прописа. Велике друштвене промјене довеле су до пораста законодавних активности, из ког разлога је било неопходно донијети прописе у циљу што бржег превазилажења нормативно-правних недоследности у изради правних прописа.

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине је 2005. године усвојила Јединствена правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине, којим су утврђени формални критерији за израду квалитетних правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине. Из напријед наведеног разлога је предложена одредба чланка 24. у циљу сачињава пречишћеног текста Закона о управи у складу са Јединственим правилима за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине, који би биле обухваћене све измјене и допуне овог Закона, чиме би се обезбједила лакша и једноставнија примјена овог прописа.

Закон о управи, као и све досадашње измјене и допуне овог Закона рађене су по номотехници која је важила до доношења Јединствених правила, тако да су и предложене измјене и допуне Закона о управи такође рађене према ранијим правилима, која су примјењивана у правној пракси, како би се сачувао правни континуитет у дефинисању одредаба, а и у циљу правне сигурности.

Израдом пречишћеног текста овог Закона у складу са Јединственим правилима би се превазишла нормативно-правна неуједначеност, тако да би се након израде, утврђивања и објављивања пречишћеног текста Закона о управи, који је сачињен у складу са наведеним правилима, на све будуће измјене и допуне овог прописа искључиво

примјењивале одредбе Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине.

Одредбама члана 25. Закона прописано је ступање на снагу овог закона.

6. УСКЛАЂЕНОСТ ЗАКОНА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

На нивоу Европске уније не постоје званични правни прописи којима се дефинира област која је предмет овог закона и с којима би се, евентуално, било у обавези усклађивати законодавство Босне и Херцеговине.

На нивоу Европске уније постоје заједничка начела у овој области, од којих одредбама Закона о измјенама и допунама Закона о управи није одступљено.

7. ПРОВЕДБЕНИ МЕХАНИЗМИ И НАЧИН ОСИГУРАЊА ПОШТИВАЊА ЗАКОНА

Сви органи управе су дужни досљедно примјењивати одредбе Закона о управи. Примјеном одредба овог закона, којим се на опћи начин уређује организација рада органа управе, а која треба бити усаглашена с надлежностима органа управе, као и са опћим организационим начелима, осигурава се квалитетнији начин извршавања закона и других прописа њиховом непосредном примјеном.

8. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Провођење Закона о измјенама и допунама Закона о управи пада на терет институција Босне и Херцеговине које примјењују одредбе овог закона, а provedба истог не захтијева посебна средства из буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине.

9. ОПИС КОНСУЛТАЦИЈА ВОЂЕНИХ У ПРОЦЕСУ ИЗРАДЕ ЗАКОНА

У складу с одредбама члана 6. Правила за консултације у изради правних прописа („Службени гласник БиХ“, број 81/06), Преднацрт закона о измјенама и допунама Закона о управи је у смислу консултација, а након утврђивања текста Преднацрта закона, постављен на интернет страници Министарства правде Босне и Херцеговине, ради доставе коментара заинтересираних страна у року 15 дана од дана стављања Преднацрта закона на интернет страницу.

Јавне консултације у вези с Преднацртом закона о измјенама и допунама Закона о управи обављене су у периоду од 25.4.2016. године до 10.5.2016. године.

У периоду трајања онлине јавних консултација за Закон о измјенама и допунама Закона о управи није запримљен нити један приједлог, нити коментар од стране заинтересиране јавности за измјену или допуну Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о управи, иако су била четири регистрирана корисника који су се пријавили како би учествовали у наведеним консултацијама.

Сходно томе, Министарство правде Босне и Херцеговине предлаже да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о управи упуту у даљњу процедуру у неизмијењеном тексту.

10. ПРИБАВЉЕНА МИШЉЕЊА

Прије достављања Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о управи Вијећу министара Босне и Херцеговине, ради утврђивања Приједлога закона, Министарство правде Босне и Херцеговине је прибавило мишљење надлежних институција, и то:

- Уреда за законодавство број: 01-02-1-321/16 од 29.4.2016. године;
- Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине број: 05-02-2-3819-2/16 од 27.4.2016. године, и
- Дирекције за европске интеграције, број: 03/A-06-2-CP-619-2/16 од 26.4.2016. године и
- Агенције за заштиту личних/особних података у Босни и Херцеговини, број:03-1-37-2-780-2/16 од 22.09.2016. године.

**ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА
ЗАКОНА О УПРАВИ
КОЈЕ СЕ МИЈЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ**
(„Службени гласник бих“, бр. 32/02 и 102/09)

Члан 49.

За обављање стручних, техничких и других послова за потребе Предсједништва, Парламентарне скупштине, Савјета министара и органа управе могу се основати одређене стручне, техничке и друге службе, као заједничке или самосталне службе.

Органи из става 1. овог члана, ради обављања стручних, техничких и других послова, могу оснивати и друга тијела, као и тијела за сарадњу са међународним организацијама, у складу са обавезама преузетим међународним уговорима.

О оснивању служби из става 1. овог члана за потребе Предсједништва одлучује Предсједништво, за потребе Парламентарне скупштине одлучује Парламентарна скупштина, а за потребе Савјета министара и органа управе одлучује Савјет министара. Службе из става 1. овог члана одлуком оснивају органи из става 2. овог члана, којом се може, ако то природа посла захтијева, одредити да служба има својство правног лица.

Приједлог измјењеног и допуњеног члана 49. гласи:

Члан 49.

За обављање стручних, техничких и других послова за потребе Предсједништва, Парламентарне скупштине, Савјета министара и органа управе могу се основати одређене стручне, техничке и друге службе, као заједничке или самосталне службе.

Органи из става 1. овог члана, ради обављања стручних, техничких и других послова, могу оснивати и друга тијела, као и тијела за сарадњу са међународним организацијама, у складу са обавезама преузетим међународним уговорима.

О оснивању служби из става 1. овог члана за потребе Предсједништва одлучује Предсједништво, за потребе Парламентарне скупштине одлучује Парламентарна скупштина, а за потребе Савјета министара и органа управе одлучује Савјет министара. Службе из става 1. овог члана одлуком оснивају органи из става 2. овог члана којом се може, ако то природа посла захтијева, одредити да служба има својство правног лица.

Одлуком о оснивању службе из става 4. овог члана утврдиће се поступак и овлаштење за доношење правилника о унутрашњој организацији службе.

Члан 52.

Унутрашња организација органа управе утврђује се правилником.

Правилник о унутрашњој организацији доноси руководилац органа управе уз сагласност Савјета министара.

Правилник о унутрашњој организацији органа управе мора бити усклађен са надлежностима органа управе, као и са општим начелима о унутрашњој организацији органа управе, која одлуком прописује Савјет министара.

3. Унутрашња организација органа управе, стручних, техничких и других служби

Приједлог измењеног члана 52. гласи:

Члан 52.

Унутрашња организација органа управе утврђује се правилником о унутрашњој организацији.

Правилник о унутрашњој организацији министарства доноси министар, уз сагласност Савјета министара.

Правилник о унутрашњој организацији самосталне управне организације доноси руководиоца самосталне управне организације, уз сагласност Савјета министара.

Правилник о унутрашњој организацији управне организације у саставу министарства доноси министар на приједлог руководиоца управне организације у саставу министарства, уз сагласност Савјета министара.

У поступку доношења правилника о унутрашњој организацији органа управе, институција Босне и Херцеговине, других правних лица из члана 2. овог закона и служби из члана 49. став 1. овог закона, доносилац правилника дужан је претходно прибавити мишљења Министарства правде, Министарства финансија и трезора и Канцеларије за законодавство Савјета министара.

Правилник о унутрашњој организацији органа управе и служби из члана 49. став 1. овог закона мора бити усклађен са надлежностима прописаним законом, као и са принципима о унутрашњој организацији органа управе, које одлуком прописује Савјет министара.

Приједлог новог члана 55а. гласи:

Члан 55а.

„Након истека мандата министра и замјеника министра, руководиоца и замјеника руководиоца самосталне управне организације, руководиоца и замјеника руководиоца управне организације у саставу министарства и руководиоца и замјеника руководиоца других институција Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе, њихова права, обавезе и овлашћења остају на снази до новог именовања на ту дужност.

Орган надлежан за именовање руководиоца самосталне управне организације, управне организације у саставу министарства и руководиоца других институција

Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе у случају престанка мандата именованих руководиоца, из разлога који није истек времена на који је именован, именоване вршиоца дужности ради обезбјеђења неометаног функционисања институције само уколико замјеник руководиоца спријечен да обавља своју дужност.

Вршилац дужности може бити именован на период који не може бити дужи од три мјесеца.

Изузетно, у нарочито оправданим случајевима, као што је окончање конкурсне процедуре и слично, а ради спречавања настанка штетних посљедица за рад и функционисање институције, орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из става 1. овог члана може донијети рјешење о именовању вршиоца дужности руководиоца на још један период од три мјесеца.

Вршилац дужности има сва права, обавезе и овлаштења руководиоца, односно замјеника руководиоца за вријеме обављања те дужности.

Члан 56.

Директора, односно руководиоца и замјеника директора самосталне управне организације именује Савјет министара на приједлог предсједавајућег Савјета министара, ако посебним законом није другачије одређено.

Директора, односно руководиоца управне организације у саставу министарства именује Савјет министара на приједлог министра.

Приједлог допуњеног члана 56. гласи:

Члан 56.

Директора, односно руководиоца и замјеника директора самосталне управне организације именује Савјет министара на приједлог предсједавајућег Савјета министара, ако посебним законом није другачије одређено.

Директора, односно руководиоца управне организације у саставу министарства именује Савјет министара на приједлог министра.

Посебне услове за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из ст. 1. и 2. овог члана утврдиће Савјет министара посебним актом, уколико ти услови нису прописани посебним законом, на приједлог Министарства правде Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство правде).

Министарство правде ће обавезно приликом сачињавања приједлога акта из става 3. овог члана консултовати орган управе за који се утврђују посебни услови.

Члан 57.

У руковођењу појединим подручјима рада министру помажу руководећи државни службеници и савјетници министара и замјеника министара.

У министарству се постављају секретар, помоћник министра и главни инспектор.

У самосталној управној организацији могу се постављати помоћници директора, а у управној организацији у саставу министарства савјетници директора.
Руководећи државни службеници за свој рад одговарају министру, односно директору управне организације.

Приједлог измјењеног члана 57. гласи:

Члан 57.

У руковођењу појединим подручјима рада министру помажу руководиоци државни службеници и савјетници министара и замјеника министара.

У министарству се постављају секретар, помоћник министра и главни инспектор.

У самосталној управној организацији и управној организацији у саставу министарства могу се постављати помоћници директора.

Руководећи државни службеници за свој рад одговарају министру, односно директору управне организације.

Члан 59.

Начин постављења и разрјешења руководиоци државних службеника из члана 57. овог закона уређује се одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине и Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, као и другим прописима донесеним на основу овог закона.

Приједлог измјењеног члана 59. гласи:

Члан 59.

Начин постављења и разрјешења руководиоци државних службеника из члана 57. овог закона уређује се одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Орган надлежан за именовање рјешењем именује руководиоца и замјеника руководиоца самосталне управне организације, руководиоца и замјеника руководиоца управне организације у саставу министарства и руководиоце и замјенике руководиоца других институција Босне и Херцеговине основаних посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе.

Орган надлежан за именовање руководиоца и замјеника руководиоца из става 2. овог члана прије именовања руководиоца и замјеника руководиоца дужан је донијети и рјешење о разрјешењу руководиоца и замјеника руководиоца, који су до момента именовања обављали дужност руководиоца и замјеника руководиоца, осим ако посебним законом није другачије прописано.

Уколико орган из става 2. овог члана не донесе и рјешење о разрјешењу из става 3. овог члана, даном ступања на снагу рјешења из става 2. овог члана по сили закона престаје мандат лицу које је раније обављало ту дужност.

Уколико лице, којем је мандат престао у складу са одредбама става 4. овог члана, сматра да су му по том основу повријеђена права, може затражити заштиту тог права пред Судом у року од 30 дана од дана ступања на снагу рјешења о именовану руководиоца и замјеника руководиоца из става 2. овог члана.

Члан 70.

Пријем државних, полицијских и осталих службеника у радни однос у орган управе, права, обавезе и одговорности, друга статусна питања, плате и друга материјална примања државних службеника, као и спречавање сукоба интереса у обављању дужности државних службеника, уређују се Законом о државној служби у институцијама власти у БиХ и другим посебним законима.

Пријем запосленика у радни однос у орган управе, права, обавезе и одговорности и друга статусна питања, као и плате и друга материјална примања запосленика, уређују се Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и посебним законима.

Измјењеног члана 70. гласи:

Члан 70.

Пријем државних, полицијских, осталих службеника и запосленика у радни однос у органе управе и институције са јавним овлашћењима, као и остваривање права, обавеза и одговорности по основу рада уређује се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и другим посебним законима или прописима које доноси Савјет министара, сходно овлашћењима утврђеним законом.

Члан 71.

Послове инспекцијског надзора врше органи управе у складу са законом.

Послове инспекцијског надзора обављају инспектори.

Кад то потреба службе захтијева, руководиоца органа управе може овластити и другог државног службеника органа управе који има одговарајућу стручну спрему да изврши одређене послове инспекцијског надзора, односно да инспектору помаже у обављању надзора, о чему се доноси рјешење.

Приједлог измјењеног и допуњеног члана 71. гласи:

Члан 71.

Послове инспекцијског надзора врше органи управе у складу са законом.

Послове инспекцијског надзора обављају инспектори, као државни службеници са посебним овлашћењима који су самостални у свом раду у границама овлашћења утврђених законом.

Инспектори су дужни да се стручно образују и усавршавају за обављање инспекцијских послова, на основу програма општег стручног усавршавања

инспектора којег доноси Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, на приједлог Министарства правде. Програм посебног образовања и усавршавања инспектора у органима који врше инспекцијски надзор доноси руководилац органа, на основу утврђене потребе за таквим образовањем и усавршавањем.

Кад то потреба службе захтијева, руководилац органа управе може овластити и другог државног службеника органа управе који има одговарајућу стручну спрему да изврши одређене послове инспекцијског надзора, односно да инспектору помаже у обављању надзора, о чему се доноси рјешење.

Члан 73.

Поступак инспекцијског надзора покреће и води инспектор по службеној дужности. Свако лице има право поднијети захтјев инспектору да изврши одређени инспекцијски надзор и да подузме управне мјере за које је овлаштен законом. По захтјеву из става (29 овог члана инспектор је обавезан извршити инспекцијски надзор, сачинити записник и предузети одговарајуће мјере и о томе писмено обавијестити подносиоца захтјева у року од осам дана од дана пријема захтјева. Сваки орган чији рад подлијеже инспекцијском надзору дужан је инспектору омогућити обављање надзора и давати му потребна обавјештења и податке од значаја за обављање надзора.

Измјењеног и допуњеног члана 73. гласи:

Члан 73.

Поступак инспекцијског надзора покреће и води инспектор по службеној дужности. Свако физичко и правно лице има право поднијети иницијативу за вршење инспекцијског надзора и предузимање управних мјера за које је инспектор овлаштен законом. Ако инспектор оцијени да су наводи изнесени у иницијативи основани, дужан је затражити изјашњење од органа на чији се рад наводи у иницијативи односе или извршити непосредан инспекцијски надзор. Ако не добије тражено изјашњење из става 3. овог члана у остављеном року или ако су тражено изјашњење и достављени докази недовољни за неспорно утврђивање чињеничног стања у погледу провјере основаности навода из поднесене иницијативе, инспектор ће извршити непосредан инспекцијски надзор.

Инспектор ће иницијатора обавијестити о исходу поступања по наведеном захтјеву у року од 30 дана од дана пријема иницијативе.

Сваки орган чији рад подлијеже инспекцијском надзору дужан је инспектору омогућити обављање надзора и давати му потребна обавјештења и податке од значаја за обављање надзора.

За тачност и вјеродостојност обавјештења и података из става 6. овог члана одговоран је руководилац органа управе чији рад подлијеже инспекцијском надзору.

Члан 74.

У обављању инспекцијског надзора инспектор има право и обавезу непосредно прегледати пословне просторије и друге објекте, процес рада, производе и другу робу, исправе и друге документе, као и обављати друге радње у складу са сврхом инспекцијског надзора (утврђивање идентитета особа, саслушавање, узимање узорака ради анализе и сл.).

Ако се инспектору у обављању инспекцијског надзора онемогућава вршење прегледа или пружи физички отпор или ако тај отпор основано очекује, инспектор може затражити помоћ надлежне полиције која је обавезна пружити потребну заштиту и омогућити инспектору да изврши инспекцијски надзор.

Измјењеног члана 74. гласи:

Члан 74.

У обављању инспекцијског надзора инспектор има право непосредно прегледати пословне просторије и друге објекте, процес рада, производе и другу робу, исправе и друге документе, као и обављати друге радње у складу са сврхом инспекцијског надзора (утврђивање идентитета особа, саслушавање, узимање узорака ради анализе и сл.).

Ако се инспектору у обављању инспекцијског надзора онемогућава вршење прегледа или пружи физички отпор или ако тај отпор основано очекује, инспектор може затражити помоћ надлежне полиције која је обавезна пружити потребну заштиту и омогућити инспектору да изврши инспекцијски надзор.

Новог члана 74а. гласи:

Члан 74а.

Инспекцијски надзор се проводи као:

- 1) непосредни инспекцијски надзор, и**
- 2) посредни инспекцијски надзор.**

Непосредни инспекцијски надзор врши се непосредним увидом у опште и појединачне акте, услове и начини рада, процес рада, производе и другу робу, исправе и друге документе, као и обављањем других радњи у складу са сврхом инспекцијског надзора у органу чији рад подлијеже инспекцијском надзору.

Посредни инспекцијски надзор врши се увидом у достављене акте, податке и другу документацију органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору, уколико се на тај начин може неспорно утврдити чињенично стање.

Вршење посредног инспекцијског надзора не искључује могућност накнадног вршења непосредног инспекцијског надзора.

Члан 75.

У обављању инспекцијског надзора инспектор је обавезан поступати тако да се не угрози законом и другим прописом одређена службена тајна.

О сваком инспекцијском надзору инспектор је обавезан саставити записник и у њему навести чињенично стање утврђено инспекцијским надзором.

Записник се саставља по правилима управног поступка, а доставља се одговорном лицу код кога је извршен инспекцијски надзор.

Измјењеног и допуњеног члана 75. гласи:

Члан 75.

У обављању инспекцијског надзора инспектор је обавезан поступати тако да се не угрози законом и другим прописом одређена службена тајна.

О сваком **непосредном** инспекцијском надзору инспектор је обавезан **сачинити** записник и у њему навести чињенично стање утврђено инспекцијским надзором.

Записник се сачињава по правилима управног поступка, а доставља се руководиоцу органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору.

Члан 77.

Ако инспектор утврди да је повредом закона или другог прописа учињена повреда радне дужности, прекршај, привредни преступ или кривично дјело, дужан је, без одгађања, поднијети захтјев за утврђивање одговорности због повреде радне дужности или учињеног прекршаја, односно пријаву због учињеног привредног преступа или кривичног дјела.

Приједлог измјењеног члана 77. гласи:

Члан 77.

Ако инспектор утврди да је повредом закона или другог прописа учињена повреда радне дужности, прекршај или кривично дјело, дужан је, без одгађања:

- 1) у случају повреде радне дужности – писмено упознати руководиоца органа са учињеном повредом радне дужности,**
- 2) у случају почињеног прекршаја – издати прекршајни налог или надлежном суду поднијети захтјев за утврђивање одговорности због почињеног прекршаја,**
- 3) у случају кривичног дјела – надлежном тужилаштву поднијети пријаву због почињеног кривичног дјела.**

Члан 78.

О предузимању управних мјера из члана 76. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона инспектор обавезно доноси рјешење. Основ за доношење рјешења представља чињенично стање наведено у записнику из става 2. члана 75. овог закона.

На рјешење из става 1. овог члана овлаштено лице има право изјавити жалбу надлежном органу у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Рјешење по жалби мора се донијети најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе. Против рјешења донесеног по жалби из става 2. овог члана може се покренути управни спор код Суда.

Приједлог измјењеног члана 78. гласи:

Члан 78.

О предузимању управних мјера из члана 76. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона инспектор обавезно доноси рјешење. Основ за доношење рјешења представља чињенично стање утврђено у проведеном инспекцијском надзору.

На рјешење из става 1. овог члана овлаштено лице има право изјавити жалбу надлежном органу у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Рјешење по жалби мора се донијети најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе. Против рјешења донесеног по жалби из става 3. овог члана може се покренути управни спор код Суда.

Члан 80.

Инспектор може привремено одузети документе и предмете који у прекршајном или судском поступку могу послужити као доказ, о чему је дужан издати потврду.

Приједлог измјењеног члана 80. гласи:

Члан 80.

Инспектор може привремено одузети документе и предмете који у судском поступку могу послужити као доказ, о чему је дужан издати потврду.

Члан 82.

Инспектор може предузимати и одговарајуће превентивне активности у циљу спречавања наступања штетних посљедица због недостатака и неправилности у провођењу закона и других прописа чије извршење надзире као што су: упозорење физичким и правним лицима на обавезе из прописа, указивање на штетне посљедице, предлагање мјера за отклањање њихових узрока и слично.

Јавна корпорација, комора, јавно предузеће (друштво), агенција и друго правно лице и институције са јавним овлашћењима, односно органи управе код којих је извршен инспекцијски надзор, обавезни су поступити по рјешењу инспектора из члана 78. овог закона.

Приједлог измјењеног члана 82. гласи:

Члан 82.

Инспектор може предузимати и одговарајуће превентивне активности у циљу спречавања наступања штетних посљедица због недостатака и неправилности у провођењу закона и других прописа чије извршење надзире као што су: упозорење физичким и правним лицима на обавезе из прописа, указивање на штетне посљедице, предлагање мјера за отклањање њихових узрока и слично.

Органи управе, институције са јавним овлашћењима, друга правна и физичка лица, којима су рјешењем из члана 78. овог закона наложене мјере, обавезни су поступати по наведеном рјешењу.

Члан 83.

Послове управне инспекције над извршавањем овог закона, закона који се односе на државне службенике и запосленике органа управе, управни поступак и посебне управне поступке, као и канцеларијско пословање у органима управе врши Министарство цивилних послова и комуникација.

Послове управне инспекције из става 1. овог члана непосредно врше управни инспектори.

За управног инспектора може се поставити дипломирани правник који има положен стручни испит за државне службенике органа управе и најмање три године радног искуства на најсложенијим управним пословима.

Приједлог измјењеног и допуњеног члана 83.гласи:

Члан 83.

Послове управне инспекције над извршавањем овог закона, закона који се односе на државне службенике и запосленике органа управе, управни поступак и посебне управне поступке, као и канцеларијско пословање у органима управе врши Министарство правде.

Послови управне инспекције врше се и у другим подручјима у којима је посебним законом утврђена надлежност за вршење послова управне инспекције.

Послове управне инспекције из ст. 1. и 2. овог члана непосредно врше управни инспектори.

Управни инспектор је дипломирани правник VII степена стручне спреме, односно носилац квалификације високог образовања првог, другог или трећег циклуса болоњског система студирања оцијењеног са најмање 240 ЕЦТС бодова, са положеним стручним управним испитом за државне службенике органа управе, најмање четири године радног искуства на управним пословима, који испуњава и друге услове прописане за рад државних службеника.

Члан 84.

Управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора над извршавањем закона и других прописа врши надзор нарочито у погледу:

- остваривања права и правних интереса и извршавања обавеза грађана, јавних корпорација, комора, јавних предузећа (друштава), агенција и других правних лица у управном поступку;
- примјене прописа који се односе на организацију и начин рада органа управе;

- радних односа у органима управе и испуњавања услова државних службеника који раде на пословима управног рјешавања у институцијама са јавним овлашћењима;
- рјешавања управних ствари у прописаним роковима;
- правилности примјене прописа у управном поступку;
- начина прикупљања доказа у управном поступку, а посебно доказа који се прибављају по службеној дужности;
- провођења административног извршења;
- пружања правне помоћи грађанима, јавним корпорацијама, коморама, јавним предузећима (друштвима), агенцијама и другим правним лицима у управном поступку;
- вођења евиденције о управним предметима;
- примјене прописа о канцеларијском пословању.

Измјењеног и допуњеног члана 84. гласи:

Члан 84.

Управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора над извршавањем закона и других прописа врши надзор нарочито у погледу:

- остваривања права и правних интереса јавних корпорација, комора, јавних предузећа (друштава), агенција и других правних лица у управном поступку;
- примјене прописа који се односе на организацију и начин рада органа управе;
- радних односа у органима управе и институцијама са јавним овлашћењима, те испуњавања услова лица које раде на пословима управног рјешавања;
- рјешавања управних ствари у прописаним роковима;
- правилности примјене прописа у управном поступку;
- начина прикупљања доказа у управном поступку, а посебно доказа који се прибављају по службеној дужности;
- провођења извршења рјешења;
- пружања правне помоћи грађанима, јавним корпорацијама, коморама, јавним предузећима (друштвима), агенцијама и другим правним лицима у управном поступку;
- вођења евиденције о управним предметима;
- примјене прописа о канцеларијском пословању.

Члан 86.

У вршењу инспекцијског надзора управни инспектор саставља записник о извршеном инспекцијском надзору, који нарочито садржи утврђено чињенично стање и неправилности и недостатке у раду, те примјерак записника доставља руководиоцу органа управе или установе, а по потреби и Савјету министара.

Приједлог допуњеног члана 86. гласи:

Члан 86.

У вршењу непосредног инспекцијског надзора управни инспектор саставља записник о извршеном инспекцијском надзору, који нарочито садржи утврђено чињенично стање и

неправилности и недостатке у раду, те примјерак записника доставља руководиоцу органа управе или установе, а по потреби и Савјету министара.

Члан 87.

Ако управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да је повријеђен закон или други пропис, дужан је донијети рјешење и њиме наложити мјере из члана 76. овог закона.

Против рјешења из става 1. члана 78. овог закона руководилац органа управе и институције са јавним овлашћењима може у року од осам дана од дана пријема рјешења изјавити жалбу министру правде.

Жалба на рјешење из става 1. овог члана одгађа извршење рјешења.

Против рјешења министра правде може се покренути управни спор код Суда.

Допуњеног члана 87. гласи:

Члан 87.

Ако управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да је повријеђен закон или други пропис, дужан је донијети рјешење и њиме наложити мјере из члана 76. овог закона.

Рјешење из става 1. овог члана управни инспектор ће донијети у року од 15 дана од дана извршеног непосредног инспекцијског надзора, односно код посредног инспекцијског надзора у року од 15 дана од дана пријема у рад достављених аката, података и друге документације органа чији рад подлијеже инспекцијском надзору, уколико се на тај начин може неспорно утврдити чињенично стање.

Против рјешења из става 1. члана 78. овог закона руководилац органа управе и институције са јавним овлашћењима може у року од осам дана од дана пријема рјешења изјавити жалбу министру правде.

Жалба на рјешење из става 1. овог члана одгађа извршење рјешења.

Против рјешења министра правде може се покренути управни спор код Суда.

Члан 99.

Општи акти у складу са овим законом су: упутства, правилници, инструкције и наредбе (у даљњем тексту: општи акти).

Правилником се разрађују поједине одредбе закона или прописа ради обезбјеђења одговарајуће примјене тих закона и прописа.

Упутством се прописује начин рада у обављању одређених послова управе из надлежности органа управе.

Инструкцијом се утврђују ближа правила и упутства за рад на провођењу и примјени одређених закона и других прописа.

Наредбом се наређује или забрањује поступање у одређеној ситуацији која има општи значај.

Општи акти из ст. 2., 3., 4. и 5. овог члана објављују се у "Службеном гласнику БиХ".

Измјењеног члана 99. гласи:

Члан 99.

Општи подзаконски правни акти, у складу са овим законом су: правилници, упутства, наредбе и инструкције.

Правилник је имплементациони пропис, којим се разрађују поједине одредбе закона или прописа које доноси Савјет министара, ради обезбјеђења правилне примјене тих закона или прописа.

Упутством се одређује начин на који органи управе и институције са јавним овлашћењима извршавају поједине одредбе закона или другог прописа.

Наредбом се наређује или забрањује неко поступање у конкретној ситуацији, која има општи значај.

Инструкцијом се усмјерава организација послова и начин рада запослених у органима управе и институцијама са јавним овлашћењима на провођењу појединих одредаба закона или прописа које доноси Савјет министара.

Општи акти из ст. 2., 3., 4. и 5. овог члана објављују се у „Службеном гласнику БиХ“.

Руководилац органа управе и институције са јавним овлашћењима може одлучити да се поједини општи подзаконски правни акт из овог члана, донесен за интерну употребу, не објављује у "Службеном гласнику БиХ", с тим да се исти обавезно објављују на интернет страници и на огласној плочи органа управе и институције са јавним овлашћењима.

Члан 107.

Савјет министара прописује начела за утврђивање унутрашње организације органа управе, као и канцеларијско пословање у органима управе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Руководиоци органа управе који су у складу са одредбама члана 61. овог закона овлаштени за доношење прописа за провођење појединих одредби овог закона донијеће те прописе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Допуњеног члана 107. гласи:

Члан 107.

Савјет министара прописује начела за утврђивање унутрашње организације органа управе, као и канцеларијско пословање у органима управе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Министар правде донијеће Правилник о облику и садржају исказнице инспектора органа управе Босне и Херцеговине и садржају и начину вођења евиденције о извршеним инспекцијским прегледима, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Руководиоци органа управе који су у складу са одредбама члана 61. овог закона овлаштени за доношење прописа за провођење поједних одредби овог закона донијеће те прописе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Приједлог новог члана 108а. гласи:

Члан 108а.

Овлашћује се Уставноправна комисија Представничког дома да у сарадњи са Уставноправном комисијом Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине припреми приједлог службеног пречишћеног текста Закона о управи и исти достави домовима Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ради утврђивања службеног пречишћеног текста закона у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

ЗАКОН О УПРАВИ

(ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ)

(32/02 и 102/09)

ЗАКОН О УПРАВИ

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се организација управе институција Босне и Херцеговине у погледу положаја, улоге, устројства, овлашћења и обавеза органа управе и друга питања од значаја за организацију и рад тих органа у вршењу послова управе.

Члан 2.

Послове управе из надлежности Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: БиХ) обављају министарства и управне организације као самосталне управне организације, управне организације у саставу министарстава (у даљњем тексту: органи управе), као и друге институције Босне и Херцеговине основане посебним законом или којима је посебним законом повјерено обављање послова управе.

Одређене послове управе могу обављати предузећа, установе и друга правна лица, кад им је законом повјерено вршење јавних овлашћења (у даљњем тексту: институције са јавним овлашћењима).

Органи управе обављају послове из своје надлежности самостално, у складу са законом и другим прописима.

Члан 3.

Органе управе оснива Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламентарна скупштина) на приједлог Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјет министара), у складу са Уставом Босне и Херцеговине.

Члан 4.

Органи управе, у оквиру своје надлежности, обезбјеђују ефикасно и потпуно остваривање права, слобода грађана предвиђених у Уставу БиХ (у даљњем тексту: Устав), као и у актима наведеним у Анексу I Устава.

Органи управе, у оквиру своје надлежности, сарађиваће са свим међународним механизмима за надгледање људских права установљеним за Босну и Херцеговину и надзорним органима установљеним било којим од међународних споразума наведеним у Анексу I Устава.

Члан 5.

У органима управе у равноправној употреби као службени језици су босански, хрватски и српски језик.

У поступцима пред органима управе странке се могу користити и другим језиком ако тај језик није један од службених језика и то о трошку органа управе пред којим се води поступак.

Службена писма у органима управе су ћирилица и латиница.

Члан 6.

Рад органа управе доступан је јавности.

Јавност рада органа управе може се ограничити или искључити само у случајевима утврђеним законом.

Члан 7.

У органима управе обезбјеђује се одговарајућа национална заступљеност државних службеника и запосленика у складу са националном структуром становништва, а према последњем попису становништва у Босни и Херцеговини.

Члан 8.

Босна и Херцеговина, у складу са законом, одговара за штету коју орган управе нанесе физичком или правном лицу незаконитим радом.

Босна и Херцеговина има право од државних службеника или запосленика захтијевати накнаду износа који је исплатила због њиховог незаконитог рада на име накнаде штете, у року од шест мјесеци од дана када је надокнадила штету, ако је штета настала намјерно или крајњом непажњом државних службеника, односно запосленика.

Члан 9.

Средства за рад органа управе обезбјеђују се у буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: буџет).

Средства за обављање послова управе који се законом пренесу на институције са јавним овлашћењима обезбјеђују се у буџету.

Приходи који се остваре у обављању јавних овлашћења чине средства буџета, у складу са Законом о трезору институција Босне и Херцеговине.

ПОГЛАВЉЕ II - ПОСЛОВИ УПРАВЕ

Члан 10.

1. Заједничке одредбе

Органи управе у оквиру своје надлежности врше сљедеће послове:

- 1) воде политике развоја и извршавају законе и друге прописе;
- 2) врше управни надзор над провођењем закона и других прописа;
- 3) доносе прописе за провођење закона и других прописа;
- 4) предлажу и дају препоруке из области законодавства;
- 5) дају одговоре на питања органа законодавне и извршне власти која се односе на њихову надлежност;
- 6) обављају друге управне и стручне послове одређене законом и другим прописима.

2. Провођење политике развоја и извршавају законе и друге прописе

Члан 11.

Органи управе у оквиру својих надлежности воде политику развоја која обухвата утврђивање развојних стратегија и подстицање привредног, социјалног, културног, спортског, еколошког и укупног друштвеног развоја.

Органи управе извршавају законе и друге прописе непосредно њиховом примјеном, рјешавањем управних ствари у управном поступку, доношењем и извршавањем рјешења и других појединачних аката, предузимањем управних мјера и управних радњи, праћењем њиховог извршавања, давањем обавјештења, издавањем стручних упутстава и инструкција за рад, пружањем стручне помоћи, обављањем управног надзора и обављањем других управних послова из области своје надлежности."

3. Обављање управног надзора

Члан 12.

У обављању управног надзора органи управе надзиру провођење закона и других прописа, као и законитост у раду и поступању органа управе и институција БиХ са јавним овлашћењима.

Управни надзор из става 1. овог члана обухвата:

- 1) надзор над законитошћу аката којима се рјешава у управним стварима;
- 2) надзор над законитошћу рада институција са јавним овлашћењима;
- 3) инспекцијски надзор.

Члан 13.

Органи управе у обављању управног надзора, када су зато овлаштени законом, надзиру законитост рада органа управе и институција БиХ са јавним овлашћењима, а посебно управних аката којима се рјешава у управним стварима и, у вези с тим, предузимају мјере за које су овлаштени законом.

Члан 13а.

Надзор над законитошћу рада институција које имају јавна овлашћења органи управе проводе рјешавањем у поступку по жалбама, као и контролом остваривања права и обавеза који су у складу са законом пренесени на институције које имају јавна овлашћења.

Члан 14.

Органи управе у обављању инспекцијског надзора из оквира своје надлежности остварују непосредан увид у законитост рада, пословања и поступања органа управе, предузећа, установа и других правних и физичких лица у вези са провођењем закона и других прописа, те предузимају управне и друге мјере за које су овлаштени законом, ради усклађивања утврђеног стања са прописом.

Члан 15.

Вршење одређених послова инспекцијског надзора (експертизе, испитивања и сл.) може се законом, односно подзаконским актом повјерити специјализованом правном лицу, ако су за њихово обављање потребна посебна стручна знања (техничке и друге струке) или примјена научних или посебних метода, које се могу обезбиједити само посебном опремом (лабораторије и др.), а за које не постоје кадровске, техничке и друге могућности да се врше у органу управе.

4. Доношење имплементационих прописа

Члан 16.

Руководиоци органа управе доносе прописе с циљем омогућавања извршавања закона и других прописа из надлежности органа управе којим руководе, када су за то законом овлаштени.

5. Предлагање и давање препорука у погледу закона и других прописа

Члан 17.

Руководиоци органа управе предлажу и дају препоруке у вези са прописима из оквира надлежности органа управе којим руководе или према закључку Савјета министара.

Члан 18.

Органи управе у припреми нацрта и приједлога закона и приједлога других прописа из своје надлежности дужни су прибавити мишљења надлежних органа управе, сталних органа Савјета министара и стручних институција и провести поступак јавних консултација, ако је то значајно за дефинисање одређених питања.

Органи управе су дужни да у образложењу нацрта прописа наведу разлоге због којих одређени приједлози и сугестије органа и правних лица из става 1. овог члана нису прихваћени.

6. Одговарање на питања органа законодавне и извршне власти

Члан 19.

Органи управе обавезни су припремати и давати одговоре на питања Парламентарне скупштине, Предсједништва и Савјета министара у вези са извршавањем закона и других прописа из своје надлежности, као и о стању и проблемима у области за коју су ти органи основани.

7. Обављање других управних и стручних послова

Члан 20.

Органи управе прате стање у областима за које су образовани, а нарочито провођење политике развоја и извршавање закона и других прописа, предузимају мјере за које су овлаштени или дају препоруке надлежним органима у циљу извршавања закона и других прописа.

Органи управе прате стање у областима за које су образовани на основу података које сами прикупљају када су за то овлаштени законом, као и података које прикупљају, обрађују и достављају други органи и правна лица, на захтјев органа управе.

На основу података из става 2. овог члана органи управе израђују аналитичке, информативне и друге материјале, а приликом израде тих материјала органи управе сарађују међусобно, а по потреби и са стручним и научним институцијама.

Члан 21.

Ако се законима и другим прописима који се предлажу или приједлозима који су садржани у аналитичким, информативним или другим материјалима које припремају органи управе, захтијевају материјални издаци, органи управе обавезни су да у образложењу тих прописа, као и аналитичким, информативним и другим материјалима, искажу средства која су потребна за провођење тих прописа и материјала и одреде изворе из којих треба обезбиједити та средства.

ПОГЛАВЉЕ III - ПОВЈЕРАВАЊЕ ЈАВНИХ ОВЛАШТЕЊА

Члан 22.

Институцијама са јавним овлашћењима може се законом повјерити обављање одређених управних и стручних послова из надлежности органа управе. У оквиру повјерене надлежности институције са јавним овлашћењима одлучују у појединачним стварима о одређеним правима и обавезама грађана, предузећа, установа и других правних лица. Институцијама са јавним овлашћењима не могу се повјеравати послови инспекцијског надзора осим стручних послова који су од значаја за вршење инспекцијског надзора (експертизе, техничка испитивања и сл.) ако за вршење тих послова органи управе немају техничке и друге услове.

Члан 23.

На институције са јавним овлашћењима сходно се примјењују начела овог закона која се односе на самосталност у раду органа управе, законитост њиховог рада, јавност рада органа управе, употребу службених и осталих језика и писма и друга начела утврђена у чл. 4., 5., 6., 7. и 8. овог закона.

Члан 24.

Ако институција са јавним овлашћењима не врши повјерене послове у складу са законом и другим прописом, орган управе који врши управни надзор обавезан је писмено упозорити овлаштени орган те институције и предложити му мјере за рјешавање тог питања, а према потреби, обавезан је предузети и друге мјере у оквиру својих права и дужности како би се јавна овлашћења обављала у складу са законом и другим прописима.

Члан 25.

Управни надзор над радом институција са јавним овлашћењима у обављању послова управе који су пренесени на те институције врше органи управе из управне области за коју су ти органи образовани, у складу са овим и другим законом.

Члан 26.

У вршењу управног надзора над радом институција са јавним овлашћењима надлежни орган управе има право и дужност нарочито да:

- 1) проводи инспекцијски надзор и у оквиру своје надлежности обезбјеђује законито и благовремено обављање послова;
- 2) рјешава по жалбама против донесених управних аката у вршењу повјерених јавних овлашћења, када је то утврђено законом;
- 3) даје стручна упутства и објашњења за примјену закона и других прописа који се односе на вршење повјерених јавних овлашћења;
- 4) предузима и друге мјере и врши друга права која по закону има другостепени орган управе у управном поступку.

Институција са јавним овлашћењима дужна је надлежном органу управе који врши управни надзор над њеним радом најмање једанпут годишње поднијети извјештај о вршењу повјерених јавних овлашћења и на тражење органа управе достављати одређене податке и документа који су од значаја за вршење надзора.

ПОГЛАВЉЕ IV - ОДНОС ОРГАНА УПРАВЕ ПРЕМА ПАРЛАМЕНТАРНОЈ СКУПШТИНИ, ПРЕДСЈЕДНИШТВУ И САВЈЕТУ МИНИСТАРА, МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ ОРГАНА УПРАВЕ, ОДНОСИ ОРГАНА УПРАВЕ ПРЕМА ИЗВРШНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИМА УПРАВЕ ЕНТИТЕТА И БРЧКО ДИСТРИКТА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ, ОДНОСИ ОРГАНА УПРАВЕ ПРЕМА ОМБУДСМЕНУ ЗА ЉУДСКА ПРАВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

1. Однос органа управе према Парламентарној скупштини

Члан 27.

Органи управе одговорни су Парламентарној скупштини за законито, потпуно, ефикасно и професионално обављање послова из своје надлежности.

Органи управе имају овлашћења и обавезе да Парламентарној скупштини ради разматрања износе поједина значајнија питања из своје надлежности и да дају препоруке у вези са провођењем и извршавањем закона и других прописа.

Органи управе обавезни су на захтјев Парламентарне скупштине подносити извјештаје о свом раду, о стању у области за коју су образовани, о извршавању закона и других прописа и о провођењу политике развоја, одговарати на питања посланика - делегата Парламентарне скупштине и у складу са програмом рада, односно на захтјев Парламентарне скупштине, припремити приједлоге закона и друге прописе, аналитичке, информативне и друге материјале.

Органи управе обавезни су на захтјев Парламентарне скупштине предузети одговарајуће организационе, кадровске и друге мјере којима се обезбјеђује ефикасно извршавање послова.

2. Однос органа управе према Предсједништву и Савјету министара

Члан 28.

С циљем осигурања извршавања закона и других прописа Парламентарна скупштина, Предсједништво и Савјет министара, у оквиру својих надлежности, могу према органима управе:

- утврдити упутства и смјернице о начину извршавања закона и других прописа,
- наложити да у одређеном року донесу прописе или предузму мјере за које су овлаштени и утврде рокове за извршавање појединих задатака,
- наложити органима управе да испитају стање у областима из своје надлежности и да поднесу Предсједништву и Савјету министара извјештај са одговарајућим приједлозима.

Члан 29.

Ради остваривања одговорности органа управе према Предсједништву и Савјету министара, Предсједништво и Савјет министара могу, у оквиру својих надлежности, отворити расправу о раду и одговорности органа управе и утврдити начин испитивања стања у области из њихове надлежности и покренути поступак за смјењивање руководиоца и замјеника руководиоца органа управе.

Члан 30.

Органи управе Предсједништву и Савјету министара у оквиру њихове надлежности обавезни су достављати извјештаје о раду, као и о стању у областима за које су надлежни,

те информације, објашњења, податке, списе и другу документацију потребну за рад Предсједништва и Савјета министара.

Органи управе могу од Предсједништва и Савјета министара у оквиру њихове надлежности тражити упутства и смјернице о одређеним питањима извршавања закона и других прописа. Предсједништво и Савјет министара у оквиру надлежности обавезни су одговарати на тражење органа управе.

Органи управе могу Предсједништву и Савјету министара у оквиру њихове надлежности предлагати разматрање одређених питања за која су надлежни и давати приједлоге за предузимање потребних мјера.

3. Међусобни односи органа управе

Члан 31.

Међусобни односи органа управе заснивају се на овлаштењима утврђеним Уставом и законом, као и на сарадњи, међусобном информисању и договарању.

У остваривању међусобне сарадње органи управе обавезни су једни другима достављати податке и информације потребне за обављање послова, размјењивати информације и искуства и оснивати заједничке стручне комисије и друга радна тијела, и остваривати друге облике међусобне сарадње.

Члан 31а.

Органи управе надлежни за послове инспекцијског надзора, осим сарадње из члана 31. овог закона, у провођењу инспекцијског надзора сарађују са надлежним судовима, тужилаштвима, органима управе и другим органима.

4. Однос органа управе према извршним органима и органима управе ентитета и Брчко Дистрикта БиХ

Члан 32.

Односи органа управе према извршним органима и органима управе ентитета и Брчко Дистрикта БиХ заснивају се на овлаштењима утврђеним Уставом и законом, као и на сарадњи, међусобном информисању и договарању.

Члан 33.

Органи управе имају право од извршних органа, органа управе и других органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ тражити податке, извјештаје и осталу документацију неопходну за вршење својих надлежности утврђених Уставом и законом.

Органи управе дужни су извршним органима, органима управе и другим органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ доставити неопходне податке потребне за функционисање тих органа.

5. Односи органа управе према омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине

Члан 34.

Однос органа управе према омбудсмену за људска права БиХ (у даљњем тексту: омбудсмен) заснива се на обавезама органа управе, утврђеним Уставом и законом, као и на међусобној сарадњи, информисању и договарању.

Члан 35.

Органи управе обавезни су омогућити омбудсмену на његов захтјев несметано испитивање њихове дјелатности, односно рада државних службеника у органу управе. Органи управе обавезни су омбудсмену обезбиједити сва службена документа, укључујући и тајна, као и управне списе, и обезбиједити сарадњу сваког државног службеника, посебно у прибављању потребних информација, докумената и списка. Органи управе обавезни су омбудсмену, на његов захтјев, обезбиједити и присуство при рјешавању управних ствари.

Члан 36.

Ако орган управе не поступи по захтјеву омбудсмена из члана 35. овог закона, омбудсмен може од Савјета министара затражити да предузме потребне мјере према руководиоцу органа управе.

ПОГЛАВЉЕ V - ОДНОСИ ОРГАНА УПРАВЕ ПРЕМА ПРЕДУЗЕЋИМА, УСТАНОВАМА И ДРУГИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И СТРАНКАМА

1. Односи органа управе према предузећима, установама и другим правним лицима

Члан 37.

Органи управе у оквиру својих надлежности имају према предузећима, установама и другим правним лицима овлаштења и обавезе предвиђене законом.

Члан 38.

Органи управе сарађују са предузећима, установама и другим правним лицима која су од значаја за рад органа управе или су од интереса за рад наведених органа. Предузећа, установе и друга правна лица обавезна су на захтјев органа управе достављати податке и информације из своје надлежности. Поступак подношења захтјева, којим органи управе траже приступ одређеним информацијама од правних лица из члана 37. овог закона, као и утврђивање изузетака код објављивања тражене информације, врши се по одредбама Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини.

2. Однос органа управе према странкама

Члан 39.

Органи управе обавезни су захтјеве странака рјешавати у прописаним роковима. Органи управе обавезни су разматрати и дати одговоре на представке и приједлоге које им подносе странке.

Члан 40.

Органи управе остварују непосредне контакте са странкама и обавезни су организовати обављање послова од значаја за остваривање права странака на начин и под условима којима се странкама омогућује да што једноставније, брже и ефикасније остварују права и извршавају обавезе код тих органа.

Члан 41.

Руководилац органа управе обавезан је без одгађања размотрити поднесене представке, и приједлоге и притужбе странака на неправилан однос државних службеника у органу

управе према њима када се обраћају тим органима у циљу остваривања права, односно извршавања својих обавеза.

Руководилац органа управе обавезан је испитати поднесене представке, приједлоге и притужбе ако их оцијени основаним, предузети законом предвиђене мјере према државном службенику на чији се рад представка односи.

Руководилац органа управе обавезан је у року од 8 (осам) дана од дана пријема представке, приједлога односно притужбе странци дати писмени одговор о предузетим мјерама у вези са њиховом представком, приједлогом, односно притужбом.

Члан 42.

Органи управе у рјешавању управних ствари не смију од странака захтијевати да прибављају увјерења и друге јавне исправе о чињеницама о којима органи управе или институције са јавним овлаштењима воде службене евиденције.

Увјерења и исправе из става 1. овог члана, орган управе, односно институција са јавним овлаштењима обавезно прибавља по службеној дужности.

Члан 43.

Кад се у управном поступку странка одазове позиву, а без њене кривице службена радња ради које је позвана није обављена, има право захтијевати накнаду насталих трошкова.

О захтјеву одлучује руководилац органа управе закључком у складу са прописима којим се уређује накнада трошкова свједоцима у управном поступку.

Против закључка из става 1. овог члана странка може покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд).

Трошкови из става 1. овог члана исплаћују се на терет средстава за рад органа управе пред којим је вођен управни поступак.

Члан 44.

Одредбе чл. 39. до 43. овог закона сходно се примјењују и на рад институција са јавним овлаштењима када у обављању јавних овлаштења рјешавају о правима и обавезама грађана, јавних корпорација, комора, јавних предузећа (друштава), агенција и других правних лица.

ПОГЛАВЉЕ VI - НАЧЕЛА ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОРГАНА УПРАВЕ

1. Начела организације органа управе

Члан 45.

Унутрашња организација органа управе заснива се на начелу рационалног и ефикасног рада органа управе и начелу обезбјеђења експертног рада органа управе, што укључује и кориштење експертне и техничке подршке постојећих институција.

У циљу реализације ових начела, унутрашњом организацијом органа управе обезбјеђује се:

- рационална организација рада, ефикасно обављање послова и успјешно руковођење органом управе,
- груписање послова у складу са њиховом природом и начином њиховог обављања,
- потпуније обједињавање заједничких и општих послова ради њиховог рационалног обављања и кориштења услуга заједничких служби основаних за потребе свих или поједних органа управе,

- остваривање пуне сарадње органа управе са другим органима, а нарочито са оним органима и институцијама које су установљене за пружање експертне и техничке помоћи.

2. Оснивање органа управе

Члан 46.

Органи управе су министарства и управне организације.

Члан 47.

Органи управе оснивају се и њихова надлежност утврђује се законом који доноси Парламентарна скупштина, на приједлог Савјета министара.

Органи управе из става 1. овог члана оснивају се на начин који обезбјеђује потпуно и рационално обављање послова управе из оквира надлежности институција Босне и Херцеговине, односно ефикасно остваривање права и извршавање обавеза грађана, предузећа, установа и других правних лица.

Органи управе оснивају се у складу са обимом послова и начелима груписања послова према врсти, сродности и међусобној повезаности и са потребама ефикасног руковођења радом и обезбјеђивања самосталности у раду.

Члан 48.

Министарство се оснива за обављање управних и стручних послова из надлежности БиХ у областима у којима органи управе у цјелини или у већем обиму, непосредно обезбјеђују извршавање закона и других прописа и одговарају за њихово извршавање.

Управне организације оснивају се за обављање управних и стручних послова чија природа и начин извршавања захтијевају посебну организованост и самосталност у раду.

Члан 49.

За обављање стручних, техничких и других послова за потребе Предсједништва, Парламентарне скупштине, Савјета министара и органа управе могу се основати одређене стручне, техничке и друге службе, као заједничке или самосталне службе.

Органи из става 1. овог члана, ради обављања стручних, техничких и других послова, могу оснивати и друга тијела, као и тијела за сарадњу са међународним организацијама, у складу са обавезама преузетим међународним уговорима.

О оснивању служби из става 1. овог члана за потребе Предсједништва одлучује Предсједништво, за потребе Парламентарне скупштине одлучује Парламентарна скупштина, а за потребе Савјета министара и органа управе одлучује Савјет министара. Службе из става 1. овог члана одлуком оснивају органи из става 2. овог члана, којом се може, ако то природа посла захтијева, одредити да служба има својство правног лица.

Члан 50.

Управне организације могу се оснивати као самосталне управне организације и као управне организације у саставу министарства.

Управне организације оснивају се у облику управа, агенција, завода, дирекција, института, центара или уреда.

Управна организација има својство правног лица.

Члан 51.

Управа се оснива за обављање управних, стручних и других послова из своје надлежности и то код питања која захтијевају примјену посебних начина рада, а које је неопходно обављати у оквиру органа управе, односно за рјешавање у управним стварима кад је за то изричито законом овлаштена, за провођење управних, односно инспекцијских надзора и за припремање нацрта закона и приједлога других прописа.

Завод се оснива за вршење одређених стручних и других послова који претежно захтијевају примјену стручних и научних метода рада и с њима повезаних управних послова чија природа и начин извршавања захтијевају посебно организовање и самосталност у раду.

Дирекција се оснива за вршење одређених стручних послова претежно привредног карактера и са њима повезаних управних послова чија природа и начин извршавања захтијевају посебно организовање и самосталност у раду.

Институт се оснива изузетно кад то одговара природи посла или кад се финансирање врши, осим из државног буџета, и из других извора.

Центар се оснива за прикупљање, сређивање и разврставање података од интереса за дјелатност за коју је основан, остваривање сарадње са органима управе, као и другим правним лицима, одлучивање у управним стварима за које је основан и за обављање и других послова утврђених законом.

Канцеларија се оснива за обављање управних и стручних послова чија природа и начин извршавања захтијевају посебну организованост и самосталност у раду.

Управне организације могу се оснивати у саставу министарства, ако је то потребно, због међусобне повезаности послова из надлежности министарства и управе и кад је, поред одређеног степена самосталности у вршењу послова из надлежности управе, потребно обезбиједити усмјеравање и надзор у обављању послова тих управних организација од министарства.

3. Унутрашња организација органа управе, стручних, техничких и других служби

Члан 52.

Унутрашња организација органа управе утврђује се правилником.

Правилник о унутрашњој организацији доноси руководиоца органа управе уз сагласност Савјета министара.

Правилник о унутрашњој организацији органа управе мора бити усклађен са надлежностима органа управе, као и са општим начелима о унутрашњој организацији органа управе, која одлуком прописује Савјет министара.

Члан 53.

Правилником о унутрашњој организацији органа управе утврђују се:

- организационе јединице и њихова надлежност;
- начин руковођења;
- програмирање и извршавање послова;
- овлаштења и одговорности државних службеника у обављању послова;
- укупан број државних службеника и запосленика за обављање послова;
- назив и распоред послова по организационим јединицама, с описом послова за сваког државног службеника и запосленика или групу државних службеника и

запосленика са потребним условима у погледу стручне спреме и других услова за рад на одређеним пословима;

- број приправника који се примају у радни однос и услови за њихов пријем.

Послови органа управе у Правилнику о унутрашњој организацији групишу се према њиховој врсти, сродности, обиму и степену сложености, одговорности и другим условима за њихово обављање.

4. Радни односи у органима управе

Члан 54.

Радни односи у органима управе државних службеника, запосленика и осталих запослених уређују се Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и другим посебним законима.

5. Руковођење органима управе

Члан 55.

Радам министарства руководи министар, а радом управне организације руководи директор, односно руководилац чији је назив одређен законом о оснивању управне организације.

Министар има замјеника који се именује на исти начин као и министар, с тим да не може бити из истог конститутивног народа из којег је именован министар.

Директор, односно руководилац самосталне управне организације, има замјеника, који не може бити из истог конститутивног народа из којег је именован директор, односно руководилац.

Члан 56.

Директора, односно руководиоца и замјеника директора самосталне управне организације именује Савјет министара на приједлог предсједавајућег Савјета министара, ако посебним законом није другачије одређено.

Директора, односно руководиоца управне организације у саставу министарства именује Савјет министара на приједлог министра.

Члан 57.

У руковођењу појединим подручјима рада министру помажу руководећи државни службеници и савјетници министара и замјеника министара.

У министарству се постављају секретар, помоћник министра и главни инспектор.

У самосталној управној организацији могу се постављати помоћници директора, а у управној организацији у саставу министарства савјетници директора.

Руководећи државни службеници за свој рад одговарају министру, односно директору управне организације.

Члан 58.

Помоћник министра руководи основном организационом јединицом (сектором) и одговоран је за кориштење финансијских, материјалних и људских потенцијала додијељених основној организационој јединици.

Помоћник директора самосталне управне организације руководи одређеним подручјем рада или основном организационом јединицом и врши друге послове из одређене области које му одреди директор.

Главни инспектор непосредно организује и руководи радом инспектора у одређеној области инспекцијског надзора.

Савјетник министра, замјеника министра и савјетник директора управне организације у саставу министарства врше послове из одређене области рада који подразумијевају одговорност, висок степен стручности и независности у одређеним областима рада у оквиру организационих јединица.

Члан 59.

Начин постављења и разрјешења руководећих државних службеника из члана 57. овог закона уређује се одредбама Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине, Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине и Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине, као и другим прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 60.

Правилником о унутрашњој организацији министарства, односно управне организације утврђују се радна мјеста руководећих државних службеника, послови које они обављају и њихова овлаштења у вршењу државне службе.

Руководећи државни службеници остварују своја права, обавезе и одговорности из радног односа сходно прописима који се примјењују на државне службенике у органима управе, ако законом није другачије одређено.

ПОГЛАВЉЕ VII - ОВЛАШТЕЊА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ РУКОВОДИОЦА ОРГАНА УПРАВЕ

1. Руководилац органа управе, његов замјеник, руководећи службеници и службеници са посебним овлаштењима

Члан 61.

Органом управе руководи руководилац.

Руководилац органа управе представља орган управе, организује и обезбјеђује законито и ефикасно обављање послова, доноси прописе и издаје друге акте за које је овлаштен и предузима друге мјере из надлежности органа управе, те одлучује у складу са законом о правима, обавезама и одговорностима државних службеника и запосленика у вршењу службе.

Руководиоца органа управе именује и разрјешава орган одређен Уставом и законом.

Руководилац органа управе обавезан је да, на основу и у оквиру Устава, закона, других прописа и смјерница Савјета министара, савјесно врши повјерену му функцију и лично је одговоран за њено вршење, као и за рад органа којим руководи.

Члан 62.

Руководилац органа управе има замјеника који га замјењује уколико он није у могућности обављати своја овлаштења и обавезе.

Замјеника руководиоца органа управе именује и разрјешава орган који именује руководиоца, ако Уставом и законом није другачије одређено.

О броју замјеника руководиоца органа управе одлучује се прописом о оснивању органа управе.

Члан 63.

Руководиоцу органа управе у руковођењу појединим подручјима рада помажу руководећи државни службеници.

Руководећег државног службеника именује надлежна институција, у складу са Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 64.

Послове инспекцијског надзора и друге значајније управне и стручне послове обављају државни службеници са посебним овлашћењима и одговорностима (у даљњем тексту: државни службеници са посебним овлашћењима), које поставља и разрјешава руководилац органа управе, ако законом није другачије одређено.

Државни службеници са посебним овлашћењима постављају се на радна мјеста према Правилнику о унутрашњој организацији органа управе.

Члан 65.

Руководилац органа управе, његов замјеник и савјетник не смију обављати дужност или бити на позицији која доводи до сукоба интереса, како је то регулисано Законом о сукобу интереса у институцијама власти Босне и Херцеговине, а руководећи државни службеници не смију обављати дужност или бити на позицији која доводи до сукоба интереса, како је то регулисано Законом о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

2. Одговорност руководиоца органа управе и његовог замјеника

Члан 66.

Руководилац органа управе и његов замјеник одговорни су ако се у извршавању својих овлашћења и обавеза не придржавају закона, смјерница Парламентарне скупштине, Предсједништва и Савјета министара.

У случају постојања одговорности из става 1. овог члана, руководилац органа управе и његов замјеник разрјешавају се са функције, а смјењивање не искључује кривично гоњење нити одговорност за накнаду штете, ако Уставом или законом није другачије одређено.

Приједлог за смјењивање руководиоца органа управе и његовог замјеника подноси орган одређен Уставом и законом.

Члан 67.

У поступку разрјешивања обезбиједиће се руководиоцу органа управе, односно његовом замјенику, да се изјасни о чињеницама због којих је покренут поступак разрјешивања, као и да даје обавјештења и потребне податке од значаја за утврђивање те одговорности. Орган надлежан за смјењивање поводом приједлога за разрјешивање доноси одлуку којом се утврђује постојање разлога за разрјешивање или одлуку којом се одбија приједлог за разрјешивање.

Поводом приједлога за разрјешивање орган надлежан за разрјешивање може, и када нема основа за доношење одлуке о разрјешивању, указати на неправилности у раду руководиоца и његовог замјеника.

Орган надлежан за разрјешивање може, док траје поступак разрјешивања, удаљити од обављања овлашћења и обавеза руководиоца органа управе, односно његовог замјеника.

Против одлуке о приједлогу за разрјешивање руководиоца органа управе и његовог замјеника, као и одлуке о удаљењу од обављања функције док се води поступак за разрјешивање, не могу се користити правна средства.

Члан 68.

Руководилац органа управе, односно његов замјеник, ако сматра да није у могућности успјешно обављати повјерена овлашћења и обавезе и не може преузети одговорност за њихово вршење, има право поднијети оставку.

Руководилац, односно његов замјеник остају на дужности до рока одређеног законом или рока који одреди орган надлежан за одлучивање о оставци.

Поднесена оставка не искључује вођење поступка смјењивања из разлога предвиђених у члану 66. овог закона.

ПОГЛАВЉЕ VIII - ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ, ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИЦИ, ОСТАЛИ СЛУЖБЕНИЦИ И ЗАПОСЛЕНИЦИ

Члан 69.

Послове управе у органима управе обављају државни, полицијски и остали службеници. Помоћне и техничке послове за потребе органа управе обављају запосленици.

Члан 70.

Пријем државних, полицијских и осталих службеника у радни однос у орган управе, права, обавезе и одговорности, друга статусна питања, плате и друга материјална примања државних службеника, као и спречавање сукоба интереса у обављању дужности државних службеника, уређују се Законом о државној служби у институцијама власти у БиХ и другим посебним законима.

Пријем запосленика у радни однос у орган управе, права, обавезе и одговорности и друга статусна питања, као и плате и друга материјална примања запосленика, уређују се Законом о раду у институцијама Босне и Херцеговине и посебним законима.

ПОГЛАВЉЕ IX - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

1. Заједничке одредбе о инспекцијском надзору

Члан 71.

Послове инспекцијског надзора врше органи управе у складу са законом.

Послове инспекцијског надзора обављају инспектори.

Кад то потреба службе захтијева, руководиоца органа управе може овластити и другог државног службеника органа управе који има одговарајућу стручну спрему да изврши одређене послове инспекцијског надзора, односно да инспектору помаже у обављању надзора, о чему се доноси рјешење.

Члан 72.

Инспектор има исказницу којом доказује своје службено својство, идентитет и овлашћења предвиђена законом.

Министар правде прописује облик и садржај исказнице, а исказницу инспектору издаје руководиоца органа управе у коме тај инспектор ради.

Члан 73.

Поступак инспекцијског надзора покреће и води инспектор по службеној дужности. Свако лице има право поднијети захтјев инспектору да изврши одређени инспекцијски надзор и да подузме управне мјере за које је овлаштен законом. По захтјеву из става 2. овог члана инспектор је обавезан извршити инспекцијски надзор, сачинити записник и предузети одговарајуће мјере и о томе писмено обавијестити подносиоца захтјева у року од осам дана од дана пријема захтјева. Сваки орган чији рад подлијеже инспекцијском надзору дужан је инспектору омогућити обављање надзора и давати му потребна обавјештења и податке од значаја за обављање надзора.

Члан 74.

У обављању инспекцијског надзора инспектор има право и обавезу непосредно прегледати пословне просторије и друге објекте, процес рада, производе и другу робу, исправе и друге документе, као и обављати друге радње у складу са сврхом инспекцијског надзора (утврђивање идентитета особа, саслушавање, узимање узорака ради анализе и сл.).

Ако се инспектору у обављању инспекцијског надзора онемогућава вршење прегледа или пружи физички отпор или ако тај отпор основано очекује, инспектор може затражити помоћ надлежне полиције која је обавезна пружити потребну заштиту и омогућити инспектору да изврши инспекцијски надзор.

Члан 75.

У обављању инспекцијског надзора инспектор је обавезан поступати тако да се не угрози законом и другим прописом одређена службена тајна.

О сваком инспекцијском надзору инспектор је обавезан саставити записник и у њему навести чињенично стање утврђено инспекцијским надзором.

Записник се саставља по правилима управног поступка, а доставља се одговорном лицу код кога је извршен инспекцијски надзор.

Члан 76.

Када у обављању инспекцијског надзора утврди да је повријеђен закон или други пропис чије извршење надзире, инспектор има овлаштења и обавезу да наложи сљедеће мјере:

- 1) наредити да се утврђени недостаци и неправилности отклоне у одређеном року;
- 2) наредити предузимање одговарајућих управних радњи које је правно лице, орган управе и институција са јавним овлаштењима обавезан да предузме;
- 3) забранити предузимање радњи које сматра да су у супротности са законом или другим прописом над чијим провођењем врши надзор;
- 4) изрећи и наплатити новчану казну на лицу мјеста, ако је за то законом овлаштен;
- 5) предузети друге управне мјере и радње за које је законом и другим прописом овлаштен.

Члан 77.

Ако инспектор утврди да је повредом закона или другог прописа учињена повреда радне дужности, прекршај, привредни преступ или кривично дјело, дужан је, без одгађања, поднијети захтјев за утврђивање одговорности због повреде радне дужности или учињеног прекршаја, односно пријаву због учињеног привредног преступа или кривичног дјела.

Члан 78.

О предузимању управних мјера из члана 76. став 1. тач. 1), 2) и 3) овог закона инспектор обавезно доноси рјешење. Основ за доношење рјешења представља чињенично стање наведено у записнику из става 2. члана 75. овог закона.

На рјешење из става 1. овог члана овлаштено лице има право изјавити жалбу надлежном органу у року од осам дана од дана пријема рјешења.

Рјешење по жалби мора се донијети најкасније у року од 15 дана од дана пријема жалбе. Против рјешења донесеног по жалби из става 2. овог члана може се покренути управни спор код Суда.

Члан 79.

О извршеном инспекцијском надзору и подузетим управним мјерама из члана 76. овог закона инспектор води евиденцију. Садржај и начин вођења евиденције прописује министар правде.

Члан 80.

Инспектор може привремено одузети документе и предмете који у прекршајном или судском поступку могу послужити као доказ, о чему је дужан издати потврду.

Члан 81.

Инспектор је обавезан пратити провођење управних мјера наложених рјешењем из члана 78. овог закона и у границама својих овлаштења обезбиједити њихово провођење.

Ако инспектор не може обезбиједити провођење управних мјера на начин и у року како је рјешењем одређено, дужан је обавијестити о томе без одгађања руководиоца органа управе који је обавезан предузети мјере ради обезбјеђења провођења наложених мјера.

Члан 82.

Инспектор може предузимати и одговарајуће превентивне активности у циљу спречавања наступања штетних посљедица због недостатака и неправилности у провођењу закона и других прописа чије извршење надзире као што су: упозорење физичким и правним лицима на обавезе из прописа, указивање на штетне посљедице, предлагање мјера за отклањање њихових узрока и слично.

Јавна корпорација, комора, јавно предузеће (друштво), агенција и друго правно лице и институције са јавним овлаштењима, односно органи управе код којих је извршен инспекцијски надзор, обавезни су поступити по рјешењу инспектора из члана 78. овог закона.

Члан 83.

Послове управне инспекције над извршавањем овог закона, закона који се односе на државне службенике и запосленике органа управе, управни поступак и посебне управне

поступке, као и канцеларијско пословање у органима управе врши Министарство цивилних послова и комуникација.

Послове управне инспекције из става 1. овог члана непосредно врше управни инспектори.

За управног инспектора може се поставити дипломирани правник који има положен стручни испит за државне службенике органа управе и најмање три године радног искуства на најсложенијим управним пословима.

Члан 84.

Управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора над извршавањем закона и других прописа врши надзор нарочито у погледу:

- остваривања права и правних интереса и извршавања обавеза грађана, јавних корпорација, комора, јавних предузећа (друштава), агенција и других правних лица у управном поступку;
- примјене прописа који се односе на организацију и начин рада органа управе;
- радних односа у органима управе и испуњавања услова државних службеника који раде на пословима управног рјешавања у институцијама са јавним овлашћењима;
- рјешавања управних ствари у прописаним роковима;
- правилности примјене прописа у управном поступку;
- начина прикупљања доказа у управном поступку, а посебно доказа који се прибављају по службеној дужности;
- провођења административног извршења;
- пружања правне помоћи грађанима, јавним корпорацијама, коморама, јавним предузећима (друштвима), агенцијама и другим правним лицима у управном поступку;
- вођења евиденције о управним предметима;
- примјене прописа о канцеларијском пословању.

Члан 85.

Ако управни инспектор утврди да утврђене неправилности и недостаци у раду произилазе из разлога нестручности државног службеника за обављање послова на који је распоређен, предложиће руководиоцу органа управе да тог државног службеника распореди на друге послове.

Члан 86.

У вршењу инспекцијског надзора управни инспектор саставља записник о извршеном инспекцијском надзору, који нарочито садржи утврђено чињенично стање и неправилности и недостатке у раду, те примјерак записника доставља руководиоцу органа управе или установе, а по потреби и Савјету министара.

Члан 87.

Ако управни инспектор у вршењу инспекцијског надзора утврди да је повријеђен закон или други пропис, дужан је донијети рјешење и њиме наложити мјере из члана 76. овог закона.

Против рјешења из става 1. члана 78. овог закона руководилац органа управе и институције са јавним овлашћењима може у року од осам дана од дана пријема рјешења изјавити жалбу министру правде.

Жалба на рјешење из става 1. овог члана одгађа извршење рјешења.

Против рјешења министра правде може се покренути управни спор код Суда.

Члан 88.

Ако управни инспектор утврди да се повредама закона и других прописа грађанима, јавним корпорацијама, коморама, јавним предузећима (друштвима), агенцијама и другим правним лицима онемогућава остваривање њихових права и правних интереса у прописаним роковима, или на други начин, обавезан је, о томе, без одгађања, писмено упознати Савјет министара, указати на посљедице које су из таквог стања наступиле или би могле наступити и предложити предузимање одговарајућих мјера.

Члан 89.

Грађани, јавне корпорације, коморе, јавна предузећа (друштва), агенције и друга правна лица имају право да се, ради заштите својих права утврђених овим законом и другим прописима, обраћају усмено или писмено управном инспектору у свим случајевима кад им се на било који начин отежава да брзо и једноставно остварују своја права и правне интересе или извршавају своје обавезе код органа управе, агенције или институције са јавним овлашћењима, а нарочито:

- 1) ако им се у законом прописаном року не рјешавају захтјеви и жалбе у управном поступку;
- 2) ако се од њих тражи да у управном поступку доказују чињенице увјерењима и другим јавним исправама које је по службеној дужности обавезан да прибавља државни службеник који води управни поступак;
- 3) ако им се не извршавају управни акти донесени ради остваривања права и правних интереса у управном поступку;
- 4) ако им се не пружа правна помоћ у остваривању права и правних интереса и у извршавању обавеза у управном поступку.

Управни инспектор обавезан је одмах поступити по захтјеву из става 1. овог члана на начин утврђен одредбама члана 73. став 3. овог закона.

ПОГЛАВЉЕ X - СРЕДСТВА ЗА РАД ОРГАНА УПРАВЕ

Члан 90.

Средства за рад органа управе исказују се у буџету који доноси Парламентарна скупштина, на приједлог Предсједништва, а на препоруку Савјета министара.

Средства за рад органа управе чине: средства за плате и накнаде, средства за материјал и услуге, капитални издаци и програми посебне намјене.

Приходи које органи управе остваре својом дјелатношћу чине буџетска средства.

Средства за плате

Члан 91.

Органи управе стичу средства за плате државних службеника и запосленика, у складу са Правилником о систематизацији послова и задатака, као и зависно од броја и структуре запослених.

Плате државних службеника и запосленика у органима управе уређују се посебним прописом донесеним на основу закона.

Средства за материјал и услуге

Члан 92.

Средства за материјал и услуге служе за:

- набавку потрошног материјала, ситног инвентара и исплату трошкова гријања;
- исплату трошкова за електричну енергију и одржавање чистоће у радним просторијама;
- исплату трошкова за поштанско-телефонске услуге, закуп и редовно одржавање просторија;
- набавку стручних публикација, литературе и штампање службених материјала;
- исплату путних и других трошкова који представљају лична примања, а који се по посебним прописима признају органима управе;
- исплату других трошкова потребних за вршење дјелатности органа управе;
- исплату накнаде за покриће издатака за исхрану државних службеника и запосленика у току рада, накнаде за превоз државних службеника и запосленика на посао и са посла, накнаде за кориштење годишњег одмора и друго;
- исплату трошкова осигурања и других капиталних издатака.

Члан 93.

Средства за материјал и услуге који су заједнички за два или више органа управе (гријање, електрична енергија, одржавање радних просторија и сл.) додјељују се, по правилу, органу или служби у чијем је дјелокругу вршење послова који чине заједничке трошкове, о чему одлучује Савјет министара на приједлог министра правде.

Програми посебне намјене

Члан 94.

Програми посебне намјене служе за подмирење одређених посебних потреба у вези са радом органа управе.

Средства за програме из посебне намјене могу се користити непосредно из буџета или пренијети на посебан рачун органа управе.

Капитални издаци

Члан 95.

Капитални издаци за:

- инвентар и друге покретне ствари;
- издаци намијењени за набавку опреме.

Члан 96.

Орган управе може средства за капиталне издатке користити заједно са другим органима управе и другим институцијама.

Савјет министара може утврдити да се поједина средства из става 1. овог члана обавезно заједнички користе за све органе управе или за два или више органа управе и одредити начин заједничког кориштења тих средстава.

Члан 97.

Министарство финансија и трезора доноси прописе и опште акте о материјално-финансијском пословању органа управе.

ПОГЛАВЉЕ XI - ПРОПИСИ И ДРУГИ АКТИ ОРГАНА УПРАВЕ

Члан 98.

Органи управе доносе опште акте из своје надлежности у циљу омогућавања извршавања закона, те доносе појединачне акте.

Органи управе могу доносити акте из става 1. овог члана, само кад су за то изричито овлаштени законом.

Члан 99.

Општи акти у складу са овим законом су: упутства, правилници, инструкције и наредбе (у даљњем тексту: општи акти).

Правилником се разрађују поједине одредбе закона или прописа ради обезбјеђења одговарајуће примјене тих закона и прописа.

Упутством се прописује начин рада у обављању одређених послова управе из надлежности органа управе.

Инструкцијом се утврђују ближа правила и упутства за рад на провођењу и примјени одређених закона и других прописа.

Наредбом се наређује или забрањује поступање у одређеној ситуацији која има општи значај.

Општи акти из ст. 2., 3., 4. и 5. овог члана објављују се у "Службеном гласнику БиХ".

ПОГЛАВЉЕ XII - НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ ЗАКОНА

Члан 100.

Надзор над провођењем овог закона врши Министарство правде, путем управне инспекције.

О начину вршења надзора из става 1. овог члана примјењују се одредбе од чл. 83. до 89. овог закона.

ПОГЛАВЉЕ XIII - ПРИМЈЕЊИВАЊЕ ОДРЕДБИ ОВОГ ЗАКОНА НА ИНСТИТУЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 101.

Одредбе овог закона о средствима за рад органа управе примјењују се на институције Босне и Херцеговине које се финансирају из буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, ако за поједине институције законом није другачије одређено.

Одредбе овог закона о руководиоцима органа управе, њиховим замјеницима и руководећим државним службеницима сходно се примјењују на руководиоце, њихове замјенике и руководеће државне службенике у стручним службама органа управе и других органа, ако законом није другачије одређено.

ПОГЛАВЉЕ XIV - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102.

Новчаном казном од 2.000 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај институције са јавним овлашћењима:

- ако на захтјев органа управе не достави извјештај, податке и информације из области своје дјелатности (члан 26. став 2. и члан 38. став 2.);
- ако захтјев странака не рјешавају у прописаним роковима (члан 39.);
- ако не поступе по поднесеној представи, приједлогу или притужби странке и у прописаном року не дају писмени одговор (члан 41.);
- ако по службеној дужности не прибављају увјерења и друге јавне исправе о чињеницама о којима се води службена евиденција или ако захтијевају да странке прибављају та увјерења и јавне исправе (члан 42.);
- ако инспектору онемогућавају вршење инспекцијског надзора и не дају му потребне податке и обавјештења (члан 74. став 3.);
- ако не поступе по превентивним мјерама инспектора или по рјешењу инспектора (чл. 76. и 78.);
- ако се грађанима и институцијама са јавним овлашћењима онемогућава или отежава остваривање њихових права и правних интереса (члан 89. став 1. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 200 КМ до 1.000 КМ и одговорно лице у органу управе, агенцији или институцији са јавним овлашћењима.

Новчаном казном од 200 КМ до 1.000 КМ казниће се управни инспектор ако не поступи по захтјеву из члана 89. став 2. овог закона.

Члан 103.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 4.000 КМ казниће се за прекршај институција са јавним овлашћењима ако органу управе не достави у прописаном року тражене податке или акте у вези са поступањем у управном поступку, вршењу управног надзора или праћењем стања у одређеној области.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 200 до 800 КМ и одговорно лице у институцији са јавним овлашћењима.

Члан 104.

Новчаном казном од 150 КМ до 500 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у органу управе ако не поступи по одредбама чл. 11., 35., 39., 41., 42., 43., 70., 79., 81. и члану 89. овог закона.

Члан 105.

Одговорним лицем у органу управе у смислу члана 102. до 104. овог закона сматра се руководилац органа управе, инспектор, као и државни службеник који је задужен да непосредно изврши одређени посао, а није извршио тај посао или је извршио радњу супротно датој обавези.

Члан 106.

Поступак за прекршаје по одредбама овог закона проводи институција одређена законом.

Средства која органи из става 1. овог члана наплате изрицањем новчаних казни у прекршајном поступку, који проведу на основу овог закона или другог закона, приход су буџета.

ПОГЛАВЉЕ XV - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 107.

Савјет министара прописаће начела за утврђивање унутрашње организације органа управе, као и канцеларијско пословање у органима управе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Руководиоци органа управе који су у складу са одредбама члана 61. овог закона овлаштени за доношење прописа за провођење појединих одредби овог закона донијеће те прописе у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 108.

Даном ступања на снагу овог закона престаје се примјењивати Закон о државној управи у Републици Босни и Херцеговини ("Службени лист РБиХ", број 26/93, пречишћен текст).

Члан 109.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

На основу члана 24. Правила за консултације у изради правних прописа („Службени гласник БиХ”, број 81/06 и 80/14), Министарство правде БиХ уз Нацрт закона о измјенама и допунама закона о управи, да је

ИЗЈАВУ

1.	Минималне обавезе у погледу консултација	Објављено на интернет страници Министарства правде БиХ и консултације трајале 15 дана у периоду од 25.4.2016. до 10.5.2016. године
2.	Образложење закључка да ли правни пропис има значајног утицаја на јавност или не	Правни пропис има утицаја на јавност обзиром да је ријеч пропису који дефинише материју која се односи на организацију, рад и дјеловање органа управе Босне и Херцеговине.
3.	Образложење одлуке о облику извршених консултација	Прије постављања Преднацрта закона на веб страници Министарства правде Босне и Херцеговине, анализирале су одредбе важећег прописа, амандмани дати на текст овог закона који је раније упућен у парламентарну процедуру, те на тај начин је извршена свеобухватна анализа одредаба и предложене су измјене и допуне одредаба у складу с потребама праксе, чиме се обезбјеђује досљедна примјена прописа, превазилазе уочене непрецизности и нејасноће идентификоване у поступку примјене прописа, обезбјеђује правна сигурност и транспарентност у раду органа управе.
4.	Невладине организације са којима су извршене консултације	Списак невладиних организација са којима су извршене консултације се налази на веб страници Министарства правде Босне и Херцеговине.
5.	Став невладиног сектора (подршка, прихваћено након усвајања приједлога и измјене у тексту према захтјевима НВО-а, без подршке)	Није било коментара на текст Преднацрта закона.

6.	Мјере информисања јавности и мишљење јавности	Сектор за управу је истовремено са упућивањем захтјева за објављивање Преднацрта закона на веб страници Министарства правде Босне и Херцеговине, доставио и образложење ради информисања јавности и достављања евентуалних сугестија јавности на текст Преднацрта закона.
7.	Консултације са домаћим и међународним консултантима	Приступ на веб страницу Министарства правде Босне и Херцеговине је омогућен свим лицима, па и домаћим и међународним консултантима, који се у овој прилици нису огласили својим ставовима, иако је било пријављено 5 учесника на онлајн консултацијама.
8.	Изјава да је институција поступила са примљеним коментарима у складу са овим поступком и доставила потребни извјештај у складу са чланом 23. став (3) Правила	У конкретној ситуацији, није било приспјелих коментара заинтересованих страна.
9.	Остале информације	<p>На текст Закона о измјенама и допунама закона о управи прибављена су мишљења надлежних институција и то: Дирекције за европске интеграције: Мишљење број: 03/A-06-2-CP-619-2/16 од 26.4.2016. године, у коме је констатовано да ова материја није регулисана правно обавезујућим актима Европске уније;</p> <p>Канцеларије за законодавство Савјета министара Босне и Херцеговине, Мишљење број: 01-02-1-321/16 од 29.4.2016. године, чије примједбе и сугестије су у цијелости прихваћене и уграђене у текст Нацрта закона, и</p> <p>Министарства финансија и трезора, Мишљење број: 05-02-2-3819-2/16 од 27.4.2016. године, које је дало позитивно мишљење на финансијски аспект Нацрта закона.</p>

